

LAITURILLA®

ETVA - Etelä-Savon vapaa-ajan asumiseen liittyvän kestävän liikkumisen selvittäminen, edistäminen ja ohjaaminen -hanke

Mökkimatkakysely marraskuu 2022 Raportti

MIKSEI

MIKKELI

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määräraha

Sisältö

1 Mökkimatkakyselyn tarkoitus ja toteutus

2 Vapaa-ajanasukkaiden vastaukset

2.1 Vapaa-ajan asumisen ja mökkimatkojen taustatiedot

2.2 Liikkuminen mökille

2.3 Vapaa sana teemaan liittyen

2.4 Lisätietotarpeet ja -toiveet

3 Yhteenveto ja johtopäätökset

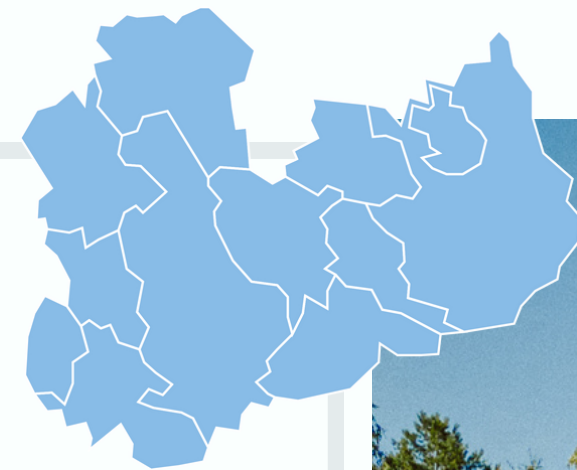

1

MÖKKIMATKAKYSELYN TARKOITUS JA TOTEUTUS

Etelä-Savossa on lähes 50 000 mökkiä

Etelä-Savo on Suomen suurimpia vapaa-ajan asumisen maakuntia, jossa 2/3 vapaa-ajanasukkaista tulee maakunnan ulkopuolelta. Mökkimatkoja tehdään alueelle ja alueella paljon. Ne muodostavat noin kolmasosan vapaa-ajan asumisen hiilijalanjäljestä.

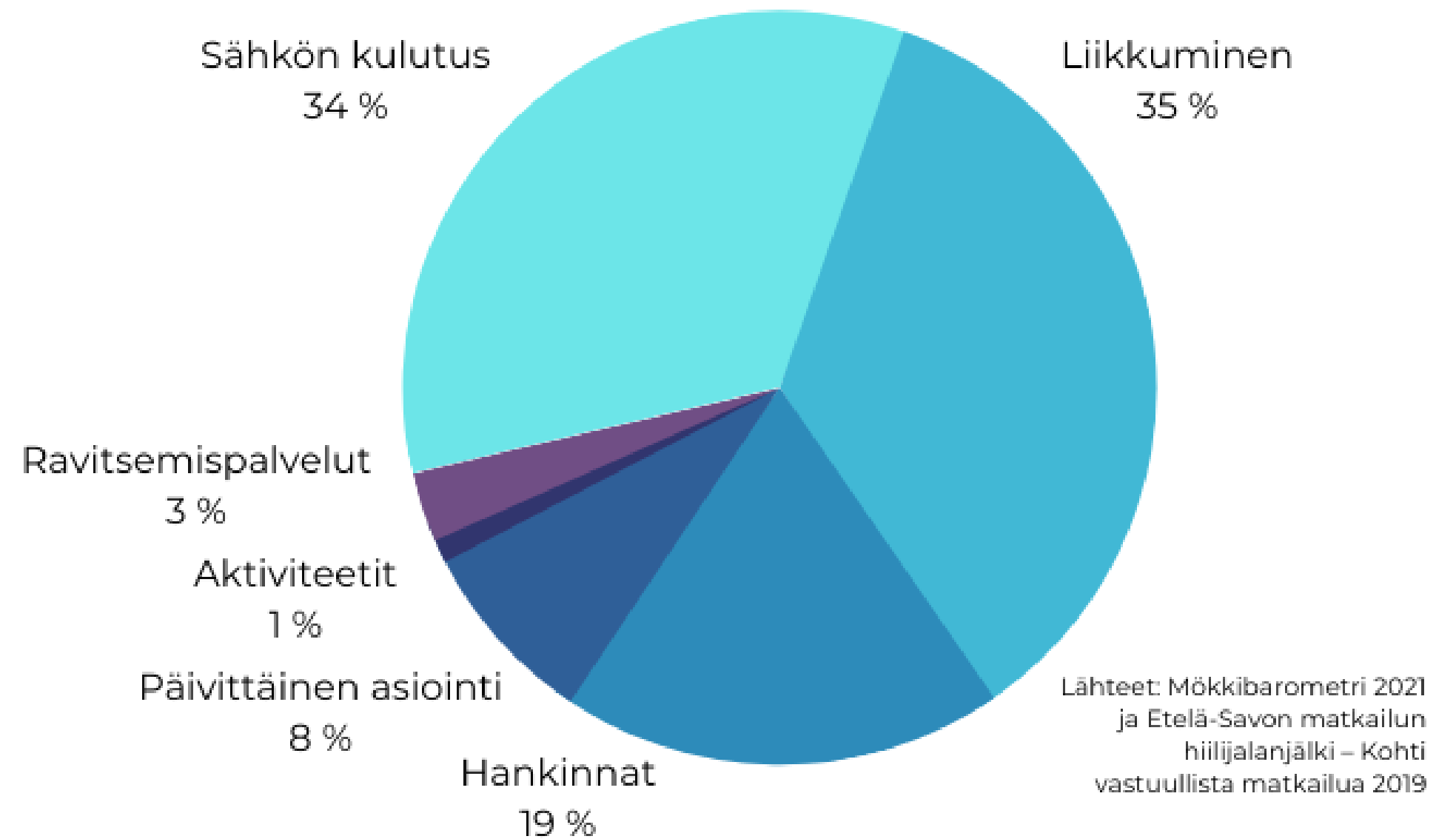
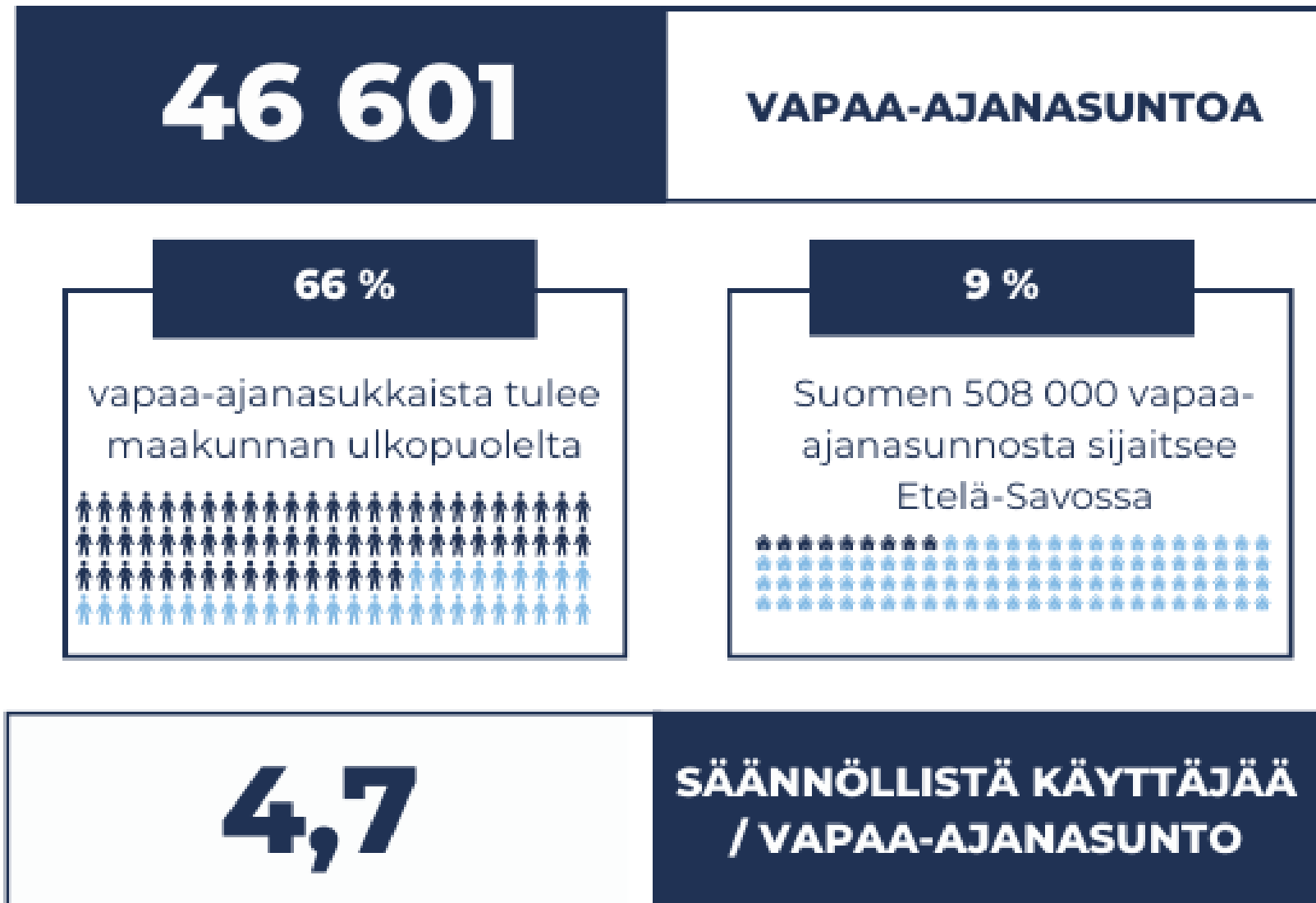
Vapaa-ajan asuminen on Etelä-Savon vahvuus ja keskeinen elinvoiman lähde. Se, että maakunnassa liikkuu vapaa-ajanasukkaita ja matkailijoita, on mm. sosiaalisen elämän ja aluetalouden kannalta hyvin tärkeää. Haluamme varmistaa vapaa-ajan asumisen tulevaisuutta maakunnassa edistämällä kestäväää mökkeilyä. Jokainen vapaa-ajanasukas voi osallistua siihen omaan mökkielämäänsä sopivilla ratkaisuilla.

Mökkeilyn hiilijalanjälki 427 kg CO2e

yhtä Etelä-Savon vapaa-ajanasukasta kohden

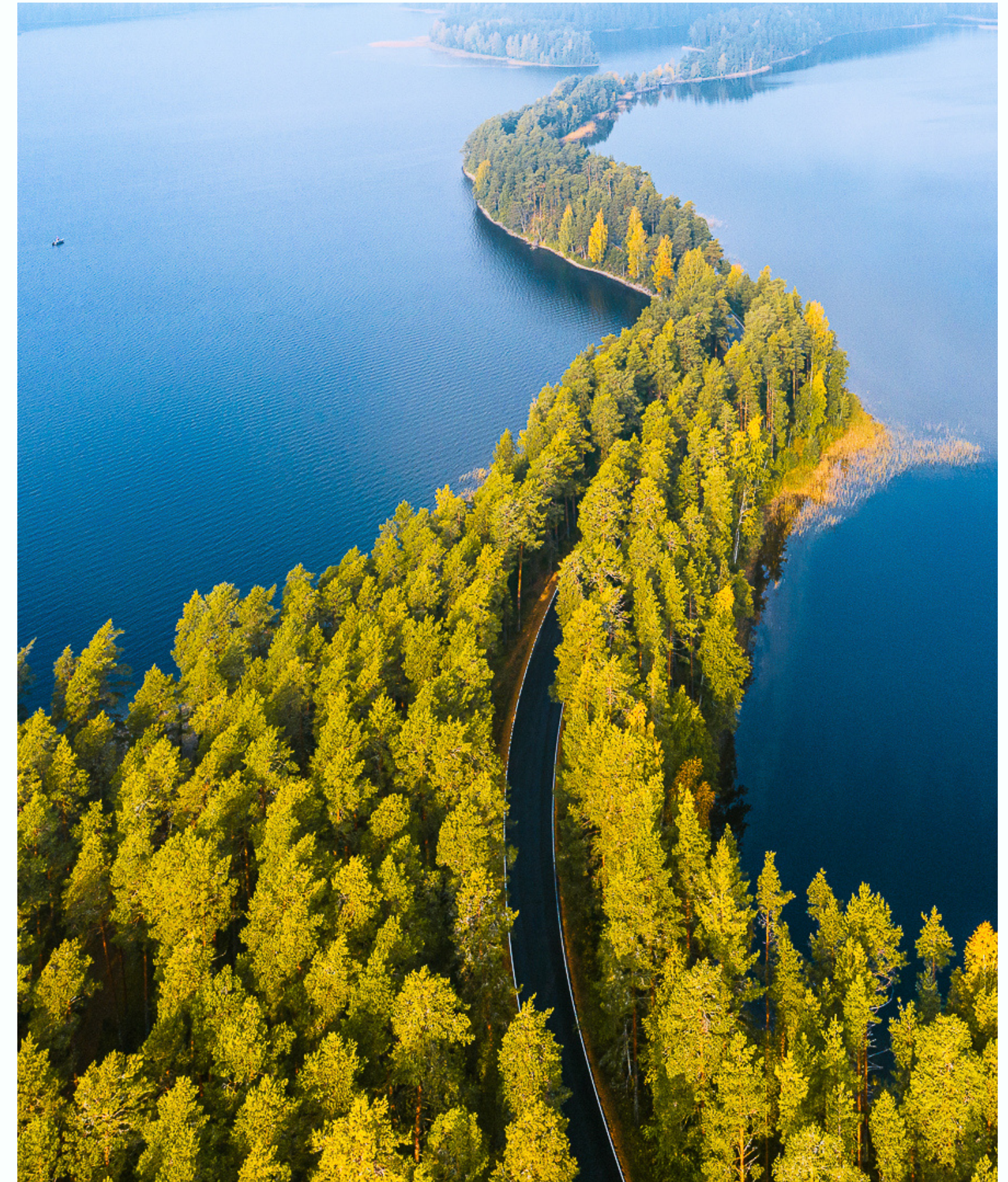

Mitä tarkoittaa kestävä mökkimatka

Kestävät mökkimatkat tarkoittavat mökille ja mökkiseudulla liikkumisen vastuullisuuden lisäämistä. Asian ytimessä ovat sujuvuus, turvallisuus, terveellisyys, taloudellisuus ja ympäristöystävällisyys vapaa-ajanasukkaan, ympäristön ja yhteiskunnan näkökulmasta.

Keinoja lisätä liikkumisen ilmastoystävällisyyttä ovat mm. taloudellinen ajotapa, asiointikäytien yhdistäminen, viipymän pidentäminen, joukkoliikenteen suosiminen, kimppakyydit, pyöräily, soutu- ja sähköveneet sekä vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivat autot. Tavoitteena on vähentää liikkumisen ilmastopäästöjä. Pienetkin teot ovat tärkeitä.

Ilmastoystävällisemmän liikkumisen toimet ovat tarpeen, jotta voidaan edistää sekä Etelä-Savon vapaa-ajan asumisen tulevaisuutta että valtakunnallisten hiilineutraaliustavoitteiden toteutumista.

Kuva: Visit Saimaa

Kyselyn tausta

Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa mökkimatkojen ja mökkiseudulla liikkumisen nykytilannetta. Vastaamalla tähän kyselyyn vapaa-ajanasukkailla oli mahdollisuus osallistua vapaa-ajan asumisen kehittämiseen Etelä-Savossa, kestävän mökkeilyn maakunnassa.

Vastauksien avulla muodostetaan kokonaiskuvaa nykytilasta sekä suunnitellaan ja toteutetaan toimenpiteitä vapaa-ajan asumiseen liittyvän kestävän liikkumisen edistämiseksi.

Kyselyn toteutti Laiturilla ETVA-hanke, viralliselta nimeltään *ETVA – Etelä-Savon vapaa-ajan asumiseen liittyvän kestävän liikkumisen selvittäminen, edistäminen ja ohjaaminen*. Hanketta rahoittaa Etelä-Savon maakuntaliitto Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) - määrärahasta.

Kyselyn toteutus

Mökkimatkatkysely toteutettiin 1.–30.11.2022, ja tekninen toteutus tehtiin Webropol-kyselytyökalulla.

Linkkiä jaettiin useamman kerran Laiturilla-somekanavissa sekä Etelä-Savon mökkikuntien vapaa-ajanasukille suunnatuissa suljetuissa Facebook-ryhmissä. Lisäksi linkki oli esillä Laiturilla-verkkosivuilla Kestävät mökkimatkat -osiossa ja etusivulla.

Somessa toteutettiin 200 euron budjetilla kohdennettua mainontaa, jossa kehoitettiin Etelä-Savon vapaa-ajanasukkaita vastaamaan kyselyyn.

2

VAPAA-AJANASUKKAIDEN VASTAUKSET

Kyselyn vastaukset

Kyselyyn vastasi yhteensä 833 vapaa-ajanasukasta. Vastausmäärä oli positiivinen yllätys, siitä voidaan päätellä aiheen selvästi kiinnostavan Etelä-Savon vapaa-ajanasukkaita.

Vastaajista 78,8 % osallistui arvontaan, jonka palkintona oli D.O. Saimaa -alkuperämerkin herkkupakkaus. 172 vastaajaa ei halunnut osallistua arvontaan, vaan pelkästään olla mukana omalla panoksellaan vaikuttamassa ja kehittämässä.

Kyselyn vastaukset ovat luettavissa: www.laiturilla.fi/raportit

2.1

TAUSTATIEDOT VAPAA-AJANASUKKAISTA

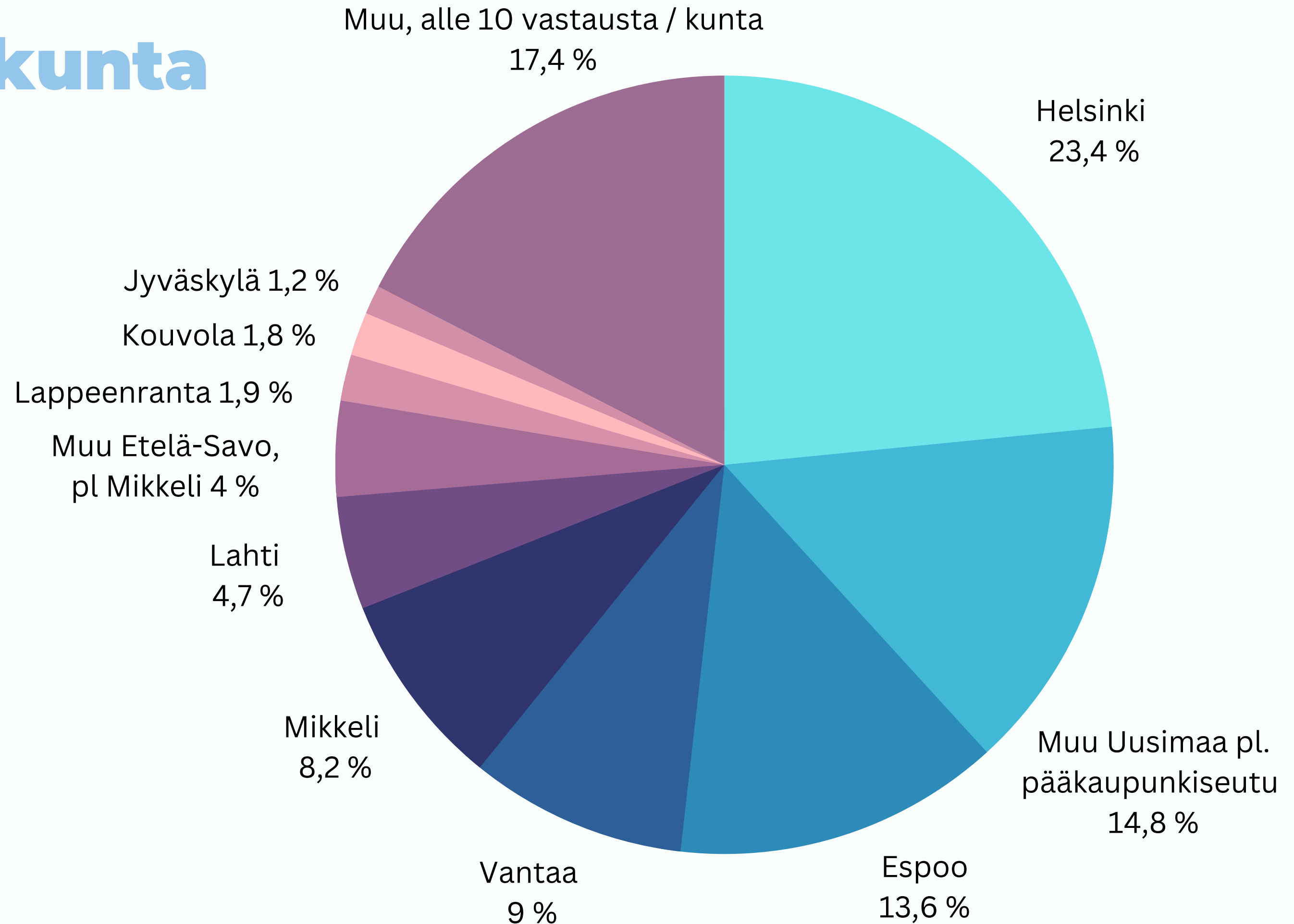

Kotipaikkakunta

TOP 5

- 1 Helsinki (195)
- 2 Muu Uusimaa, pl. pk-seutu (123)
- 3 Espoo (113)
- 4 Vantaa (75)
- 5 Mikkelä (69)

MÖKKI- PAIKKAKUNTA

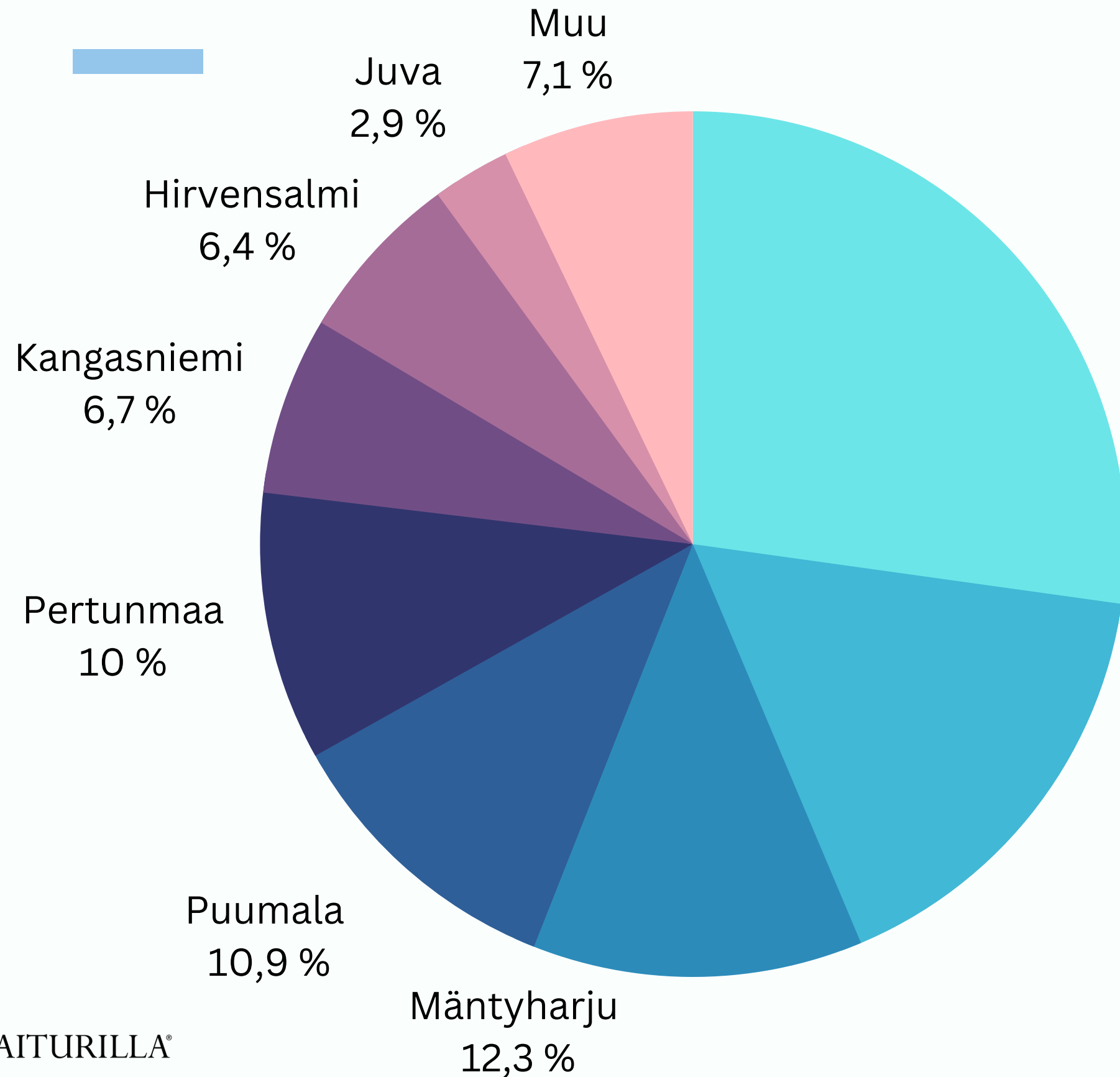

- 1 Mikkelä (225)
- 2 Savonlinna (136)
- 3 Mäntyharju (102)
- 4 Puumala (90)
- 5 Pertunmaa (83)
- 6 Kangasniemi (55)
- 7 Hirvensalmi (53)
- 8 Juva (24)

+ muut mökkipaikkakunnat 59

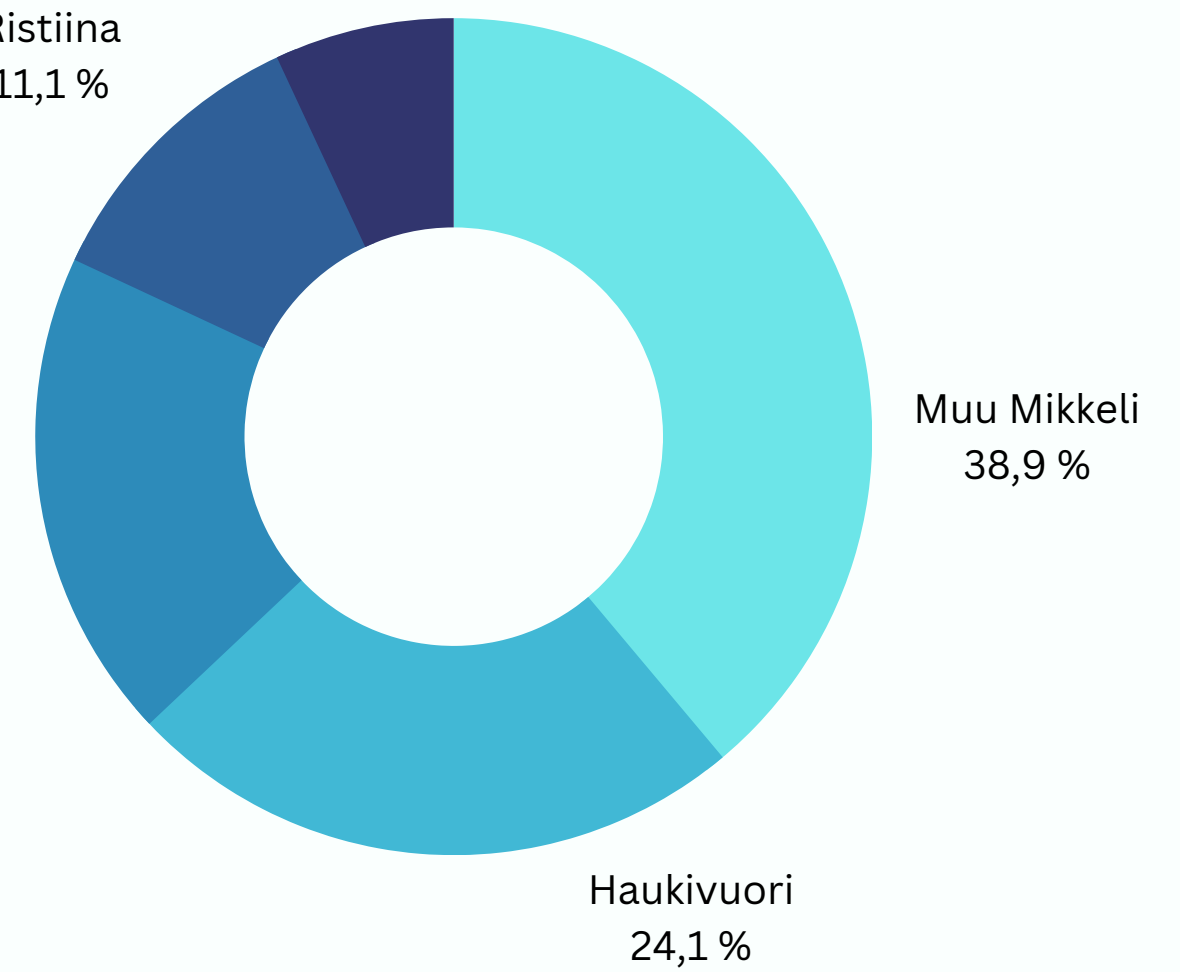
Mökkipaikkakunta

Mikkeli
27,2 %

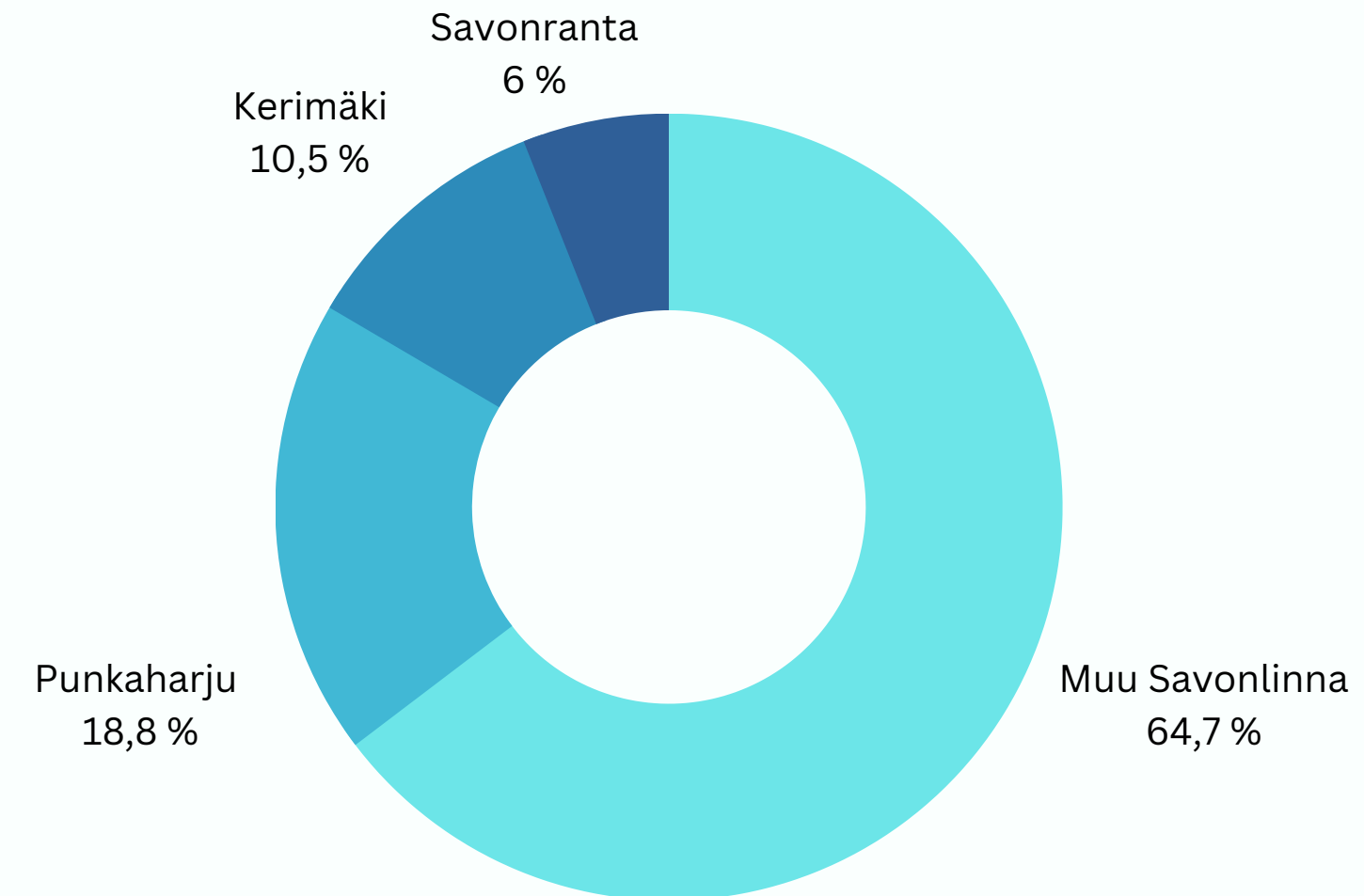
Mikkelin
alueet

Suomenniemi
19 %

Savonlinna
16,4 %

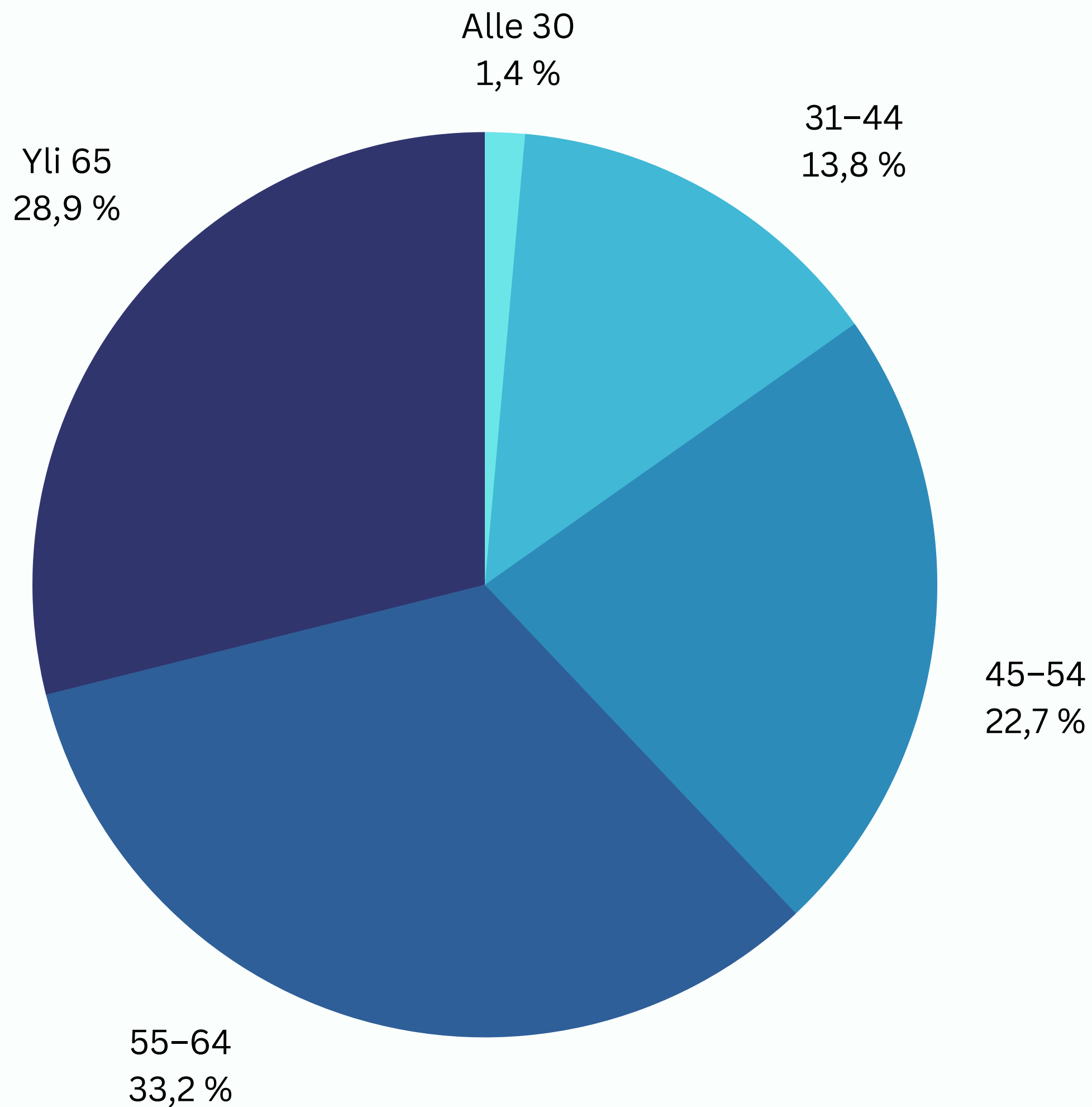
Savonlinnan
alueet

Ikä

Lähes 70 % vastanneista oli työikäisiä, 31-64-vuotiaita, joiden voidaan olettaa liikkuvan paljon.

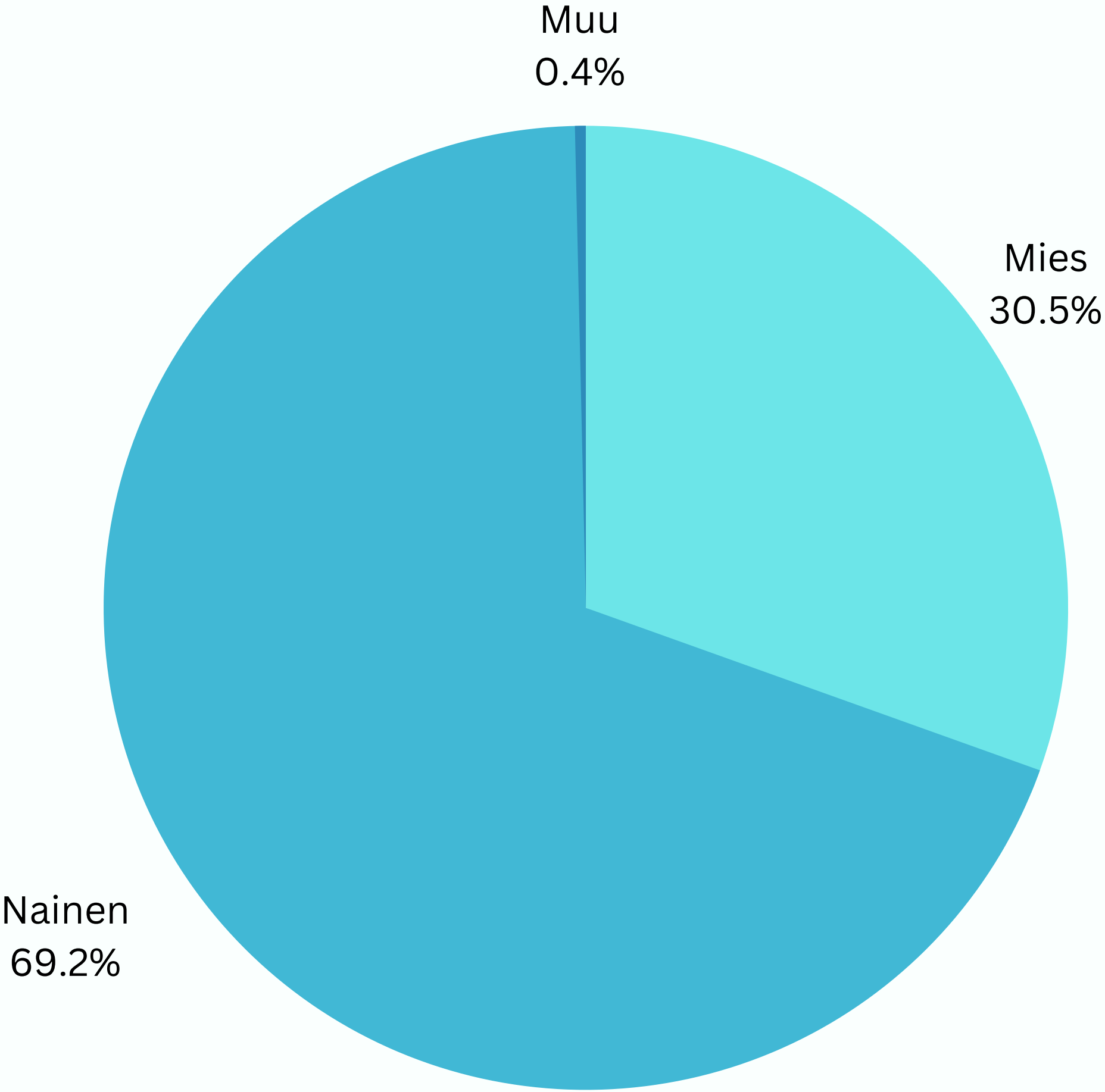

Sukupuoli

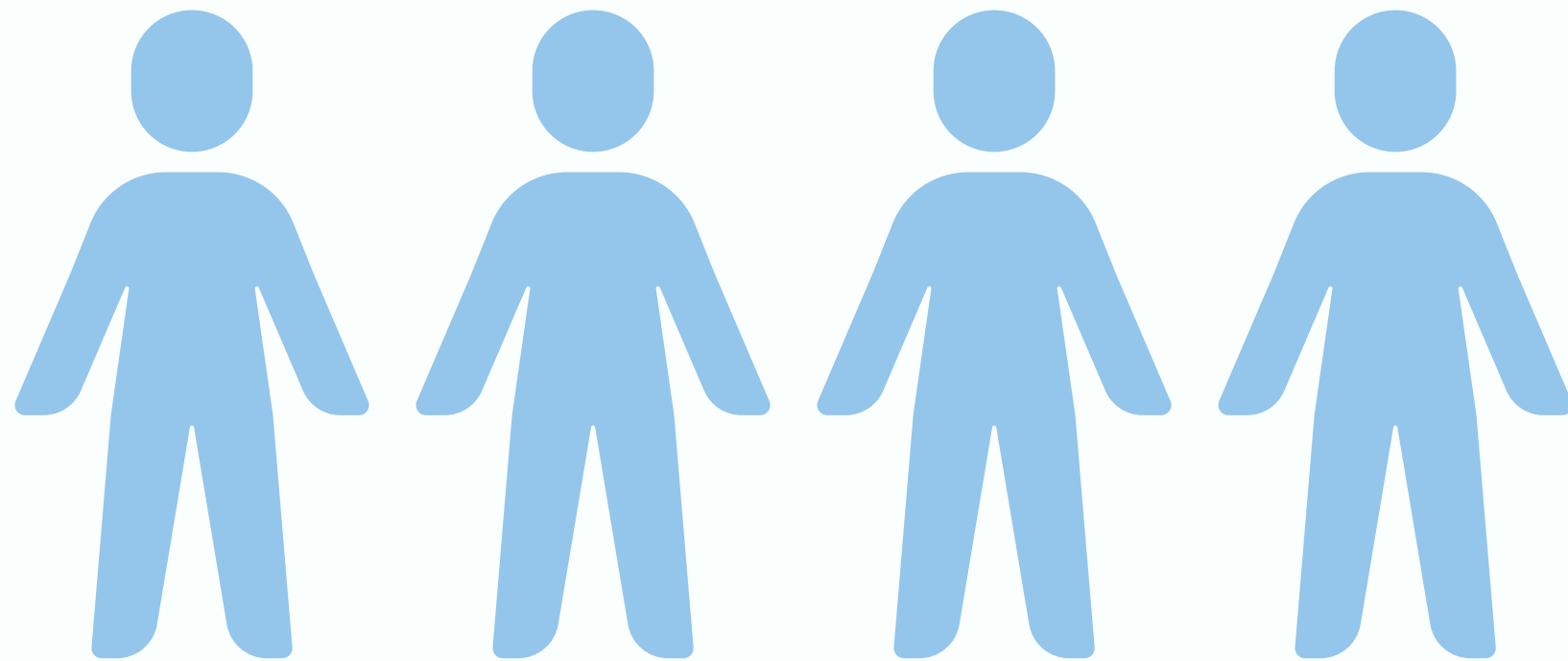
Lähes 70 % vastanneista oli naisia.

Mökkitalouden koko

Keskimäärin 4 henkeä

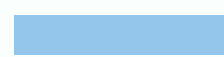

Samaa mökkiä voivat käyttää useat sukupolvet. Eräällä sukumökillä on jopa 200 vakituista käyttäjää.

Erytyistä: Moni vastaaja toi erikseen esiin lemmikkien kuuluvan olennaisesti mökkitalouteen. Etelä-Savossa mökkeilee runsaasti koiria ja kissoja, mutta myös esimerkiksi marsuja, kaneja ja kilpikonnia.

Mökkimatkoja /vastaaja

15 mökkimatkaa maalis-syyskuussa

6 mökkimatkaa loka-helmikuussa

Mökkimatkoja /kaikki vastaajat

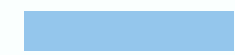
12 480

**mökkimatkaa yhteensä
maalis-syyskuussa**

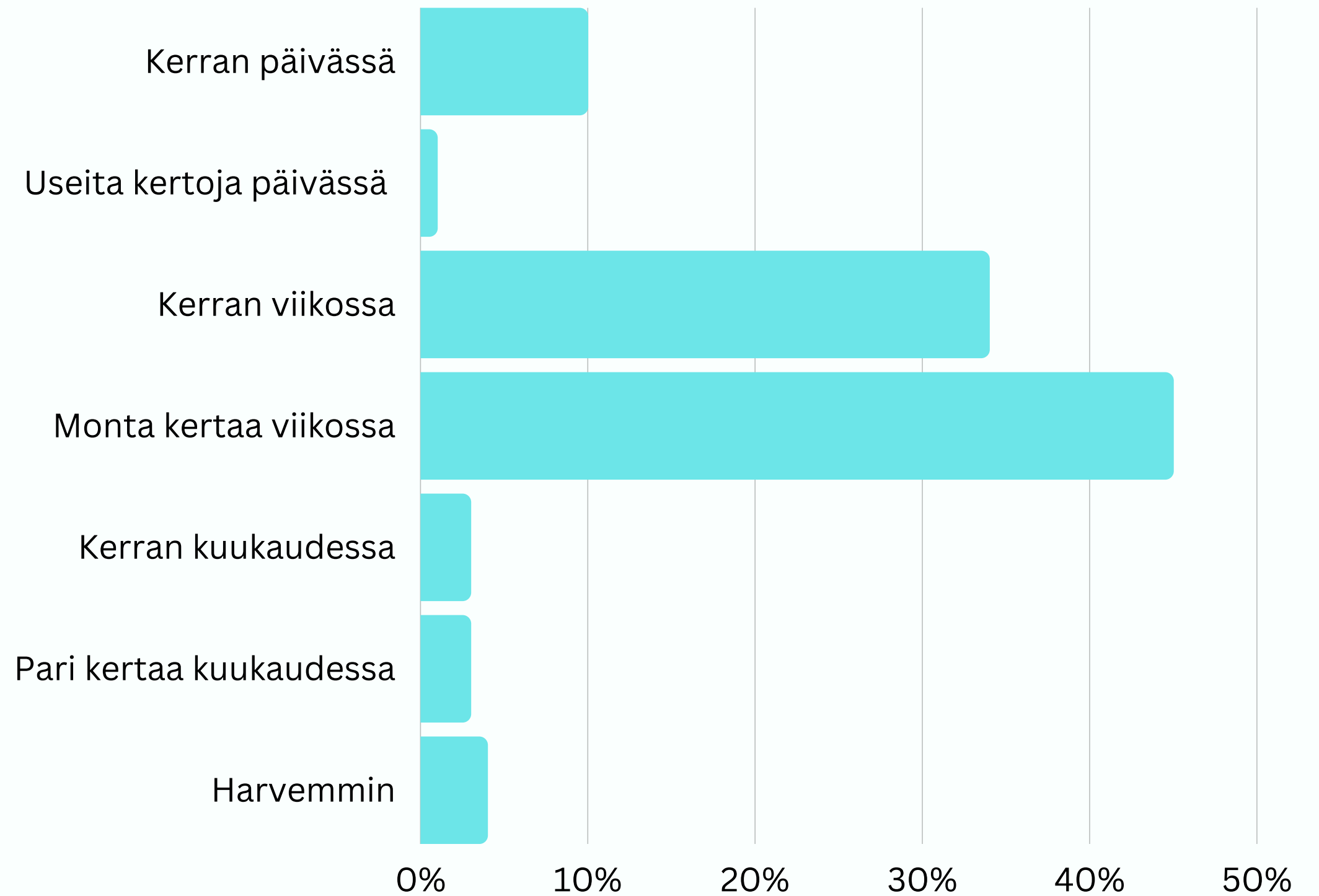
4 980

**mökkimatkaa yhteensä
loka-helmikuussa**

Asiointikäynnit mökkiseudulla

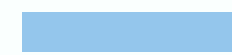

Asiointikäyntejä tehdään mökkiseudulla paljon. Yli puolet vastaajista asioi monta kertaa viikossa tai kerran päivässä, yli kolmasosa kerran viikossa.

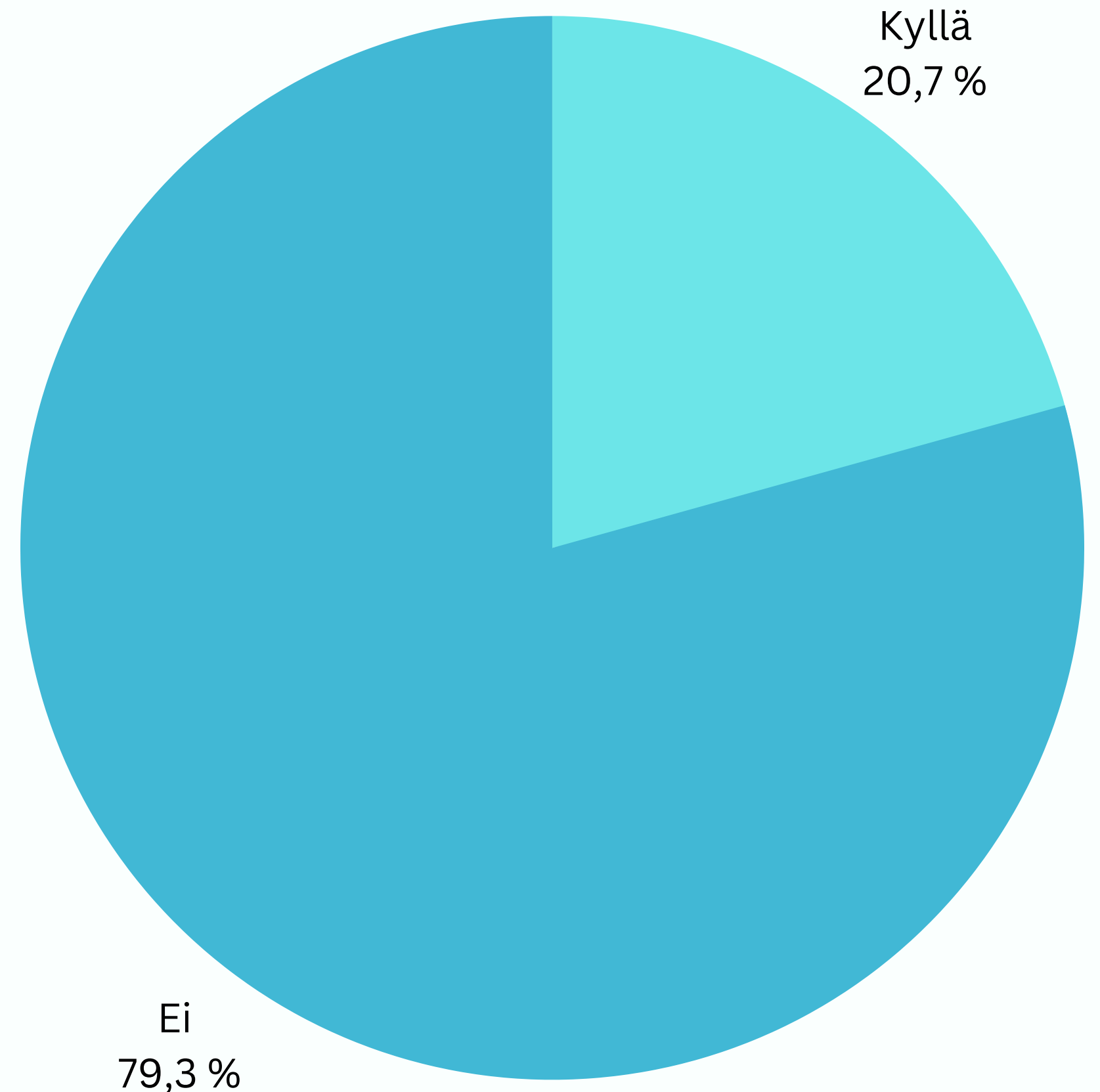

Onko polttoaineen hinnannousu vaikuttanut mökillä vietettyyn aikaan

Vastausten jakautuminen on yllättävä. Oletuksena ennen kyselyä oli, että polttoaineen hinnannousu olisi vaikuttanut vapaa-ajan asumiseen. Vastauksista voidaan päätellä, että mökkeily koetaan niin tärkeäksi, ettei siitä luovuta ensimmäisenä hintojen noustessa.

Toistuvat teemat, miten polttoaineen hinnannousu on vaikuttanut mökkeilyyn:

"Viivyn kerralla pidempään, käyn kaupassa harvemmin, asioin lähikaupassa huolimatta pienemmästä valikoimasta enkä aja kaupunkiin asti."

"Olen vähentänyt järviretkiä."

"Perille vientiä vähentänyt matkalaiselle. Vien vieraita ja mökin muita asukkaita junalle."

"Vältän turhia ”kyläreissuja” ja pysytellään enemmän mökkipaikkakunnalla."

"Yritän olla pitkän viikonlopun."

"Vähentänyt mökillä käyntiä."

"Pyrin tekemään myös etätöitä mökillä välillä."

"Yritetään kerralla olla pidempään kun mennään, ettei tehdä yhden tai kahden yön reissuja."

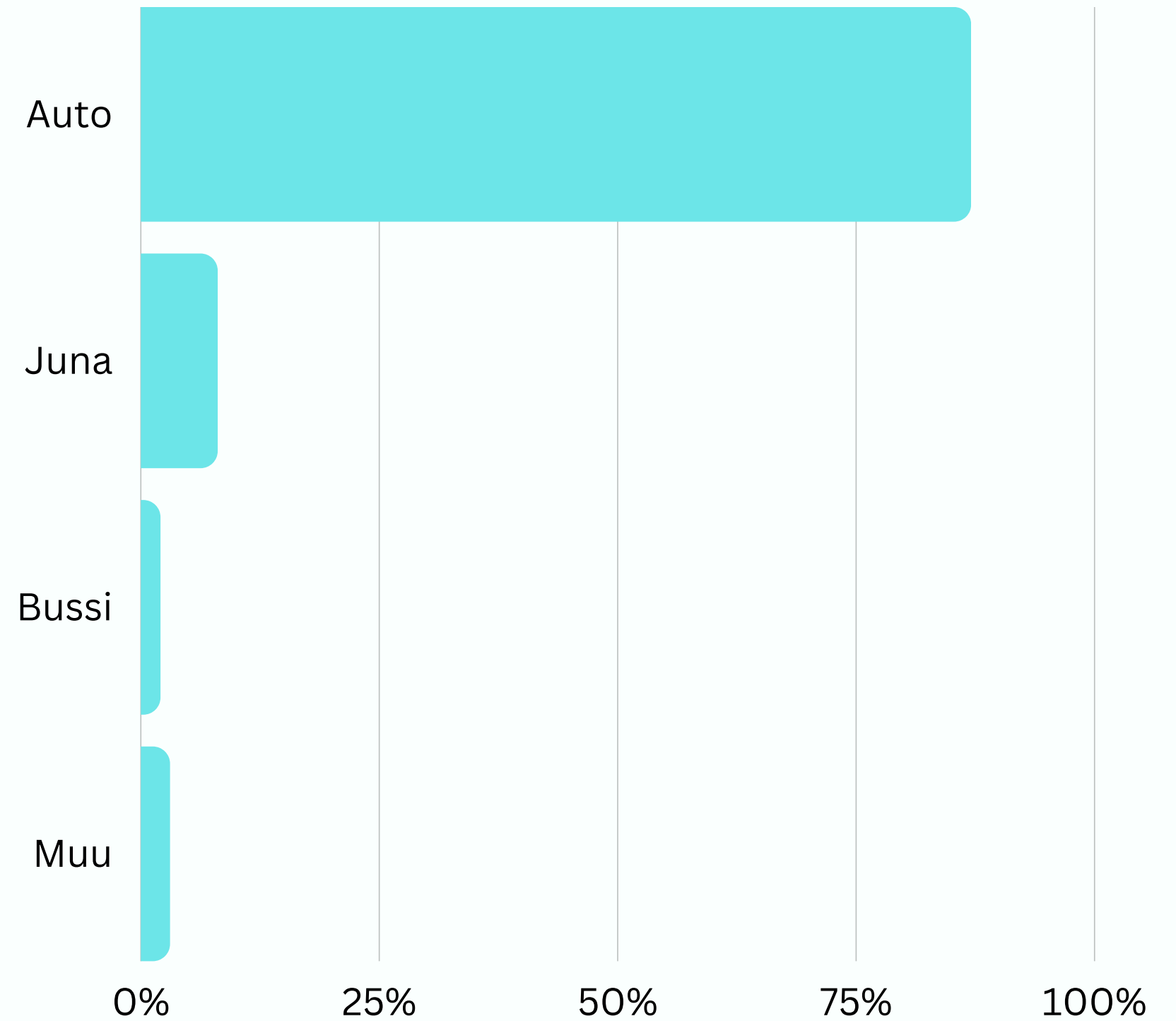

2.2

LIKKUMINEN MÖKILLE

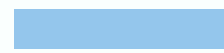
Millä mökille liikutaan

Kohdassa 'Muu' toistui vastauksissa vene. Lisäksi mökkimatkaa kuljetaan laivalla, taksilla, polku- ja moottoripyörällä, lentokoneella, asiointilinjalla sekä eri kulkuneuvojen yhdistelmillä.

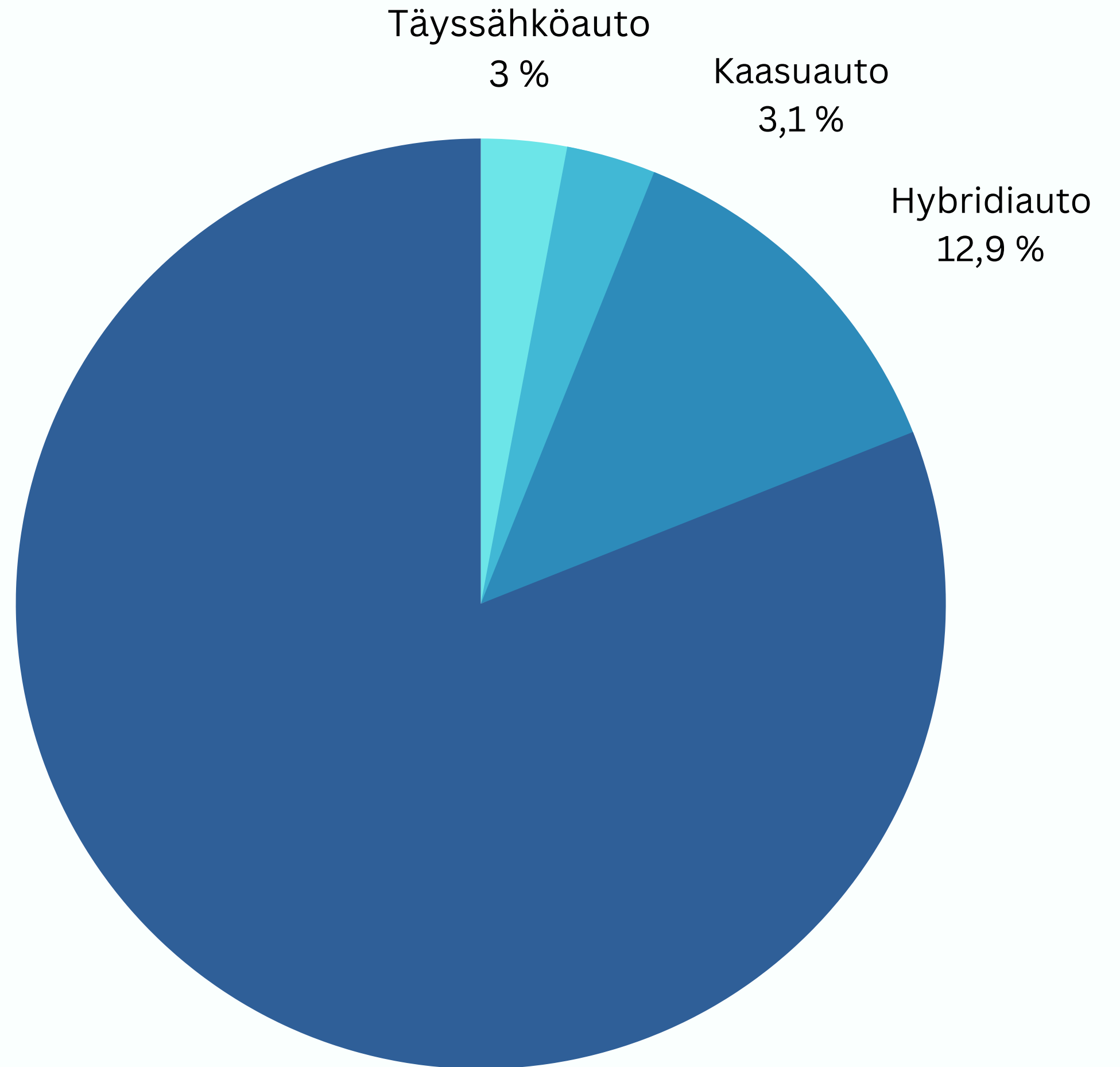

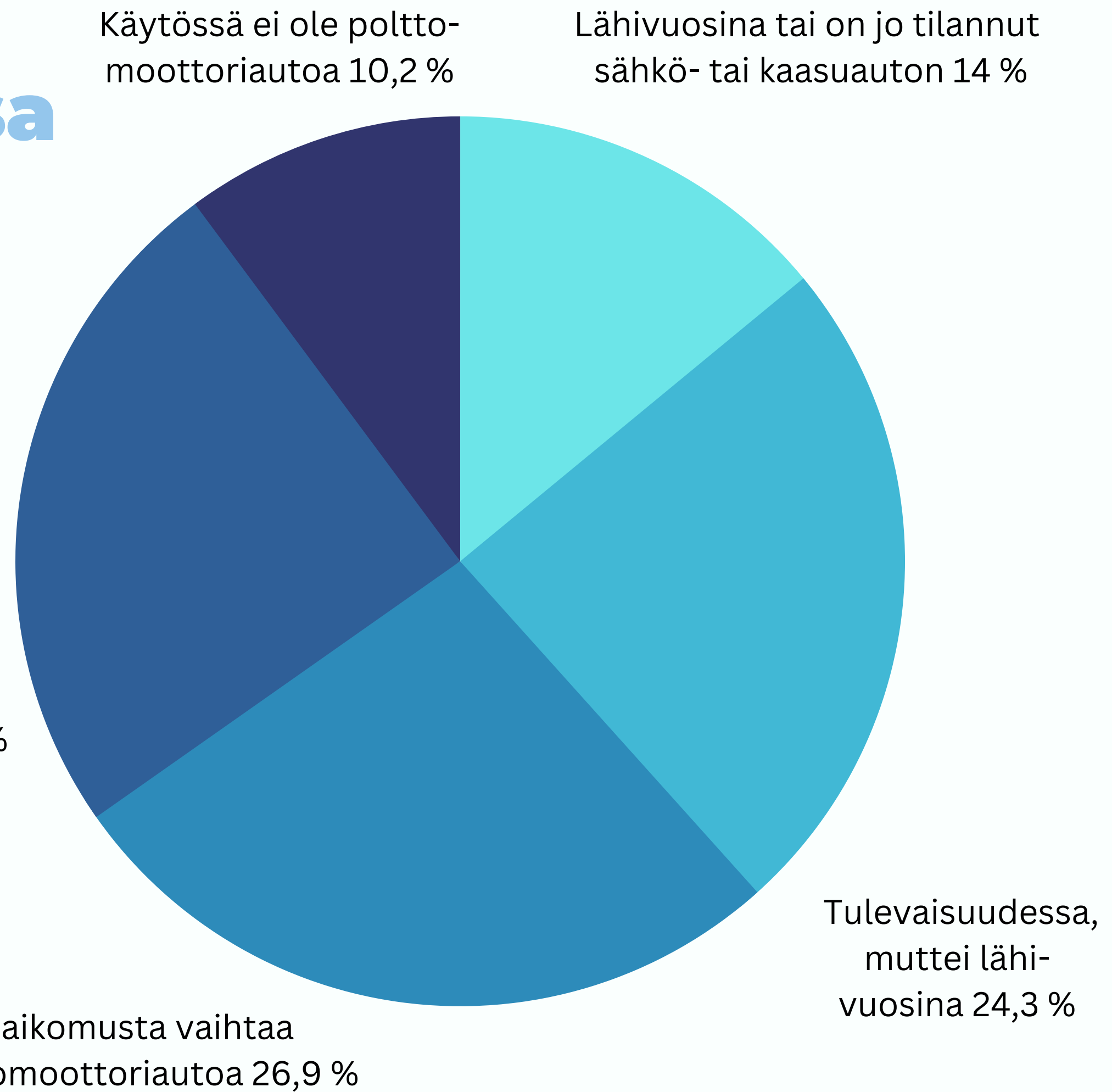
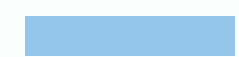
Millaisella autolla liikutaan

Polttomootoriauto
(benssiini tai diesel)
81 %

Onko suunnitelmassa vaihtaa polttomoottoriauto vaihtoehtoisen käyttövoiman autoon?

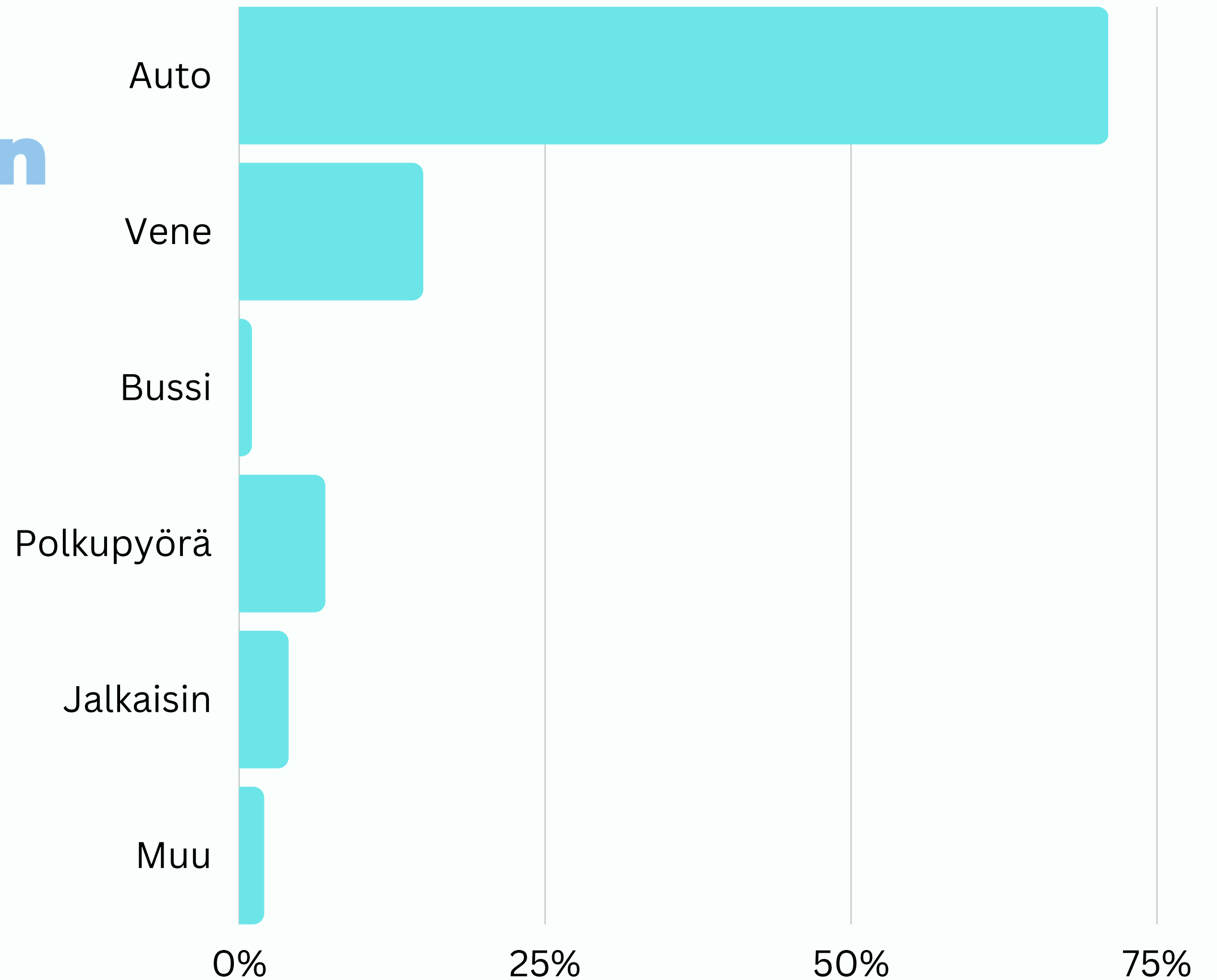

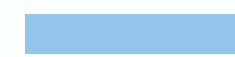
Millä asiointi- matkat kuljetaan mökkiseudulla

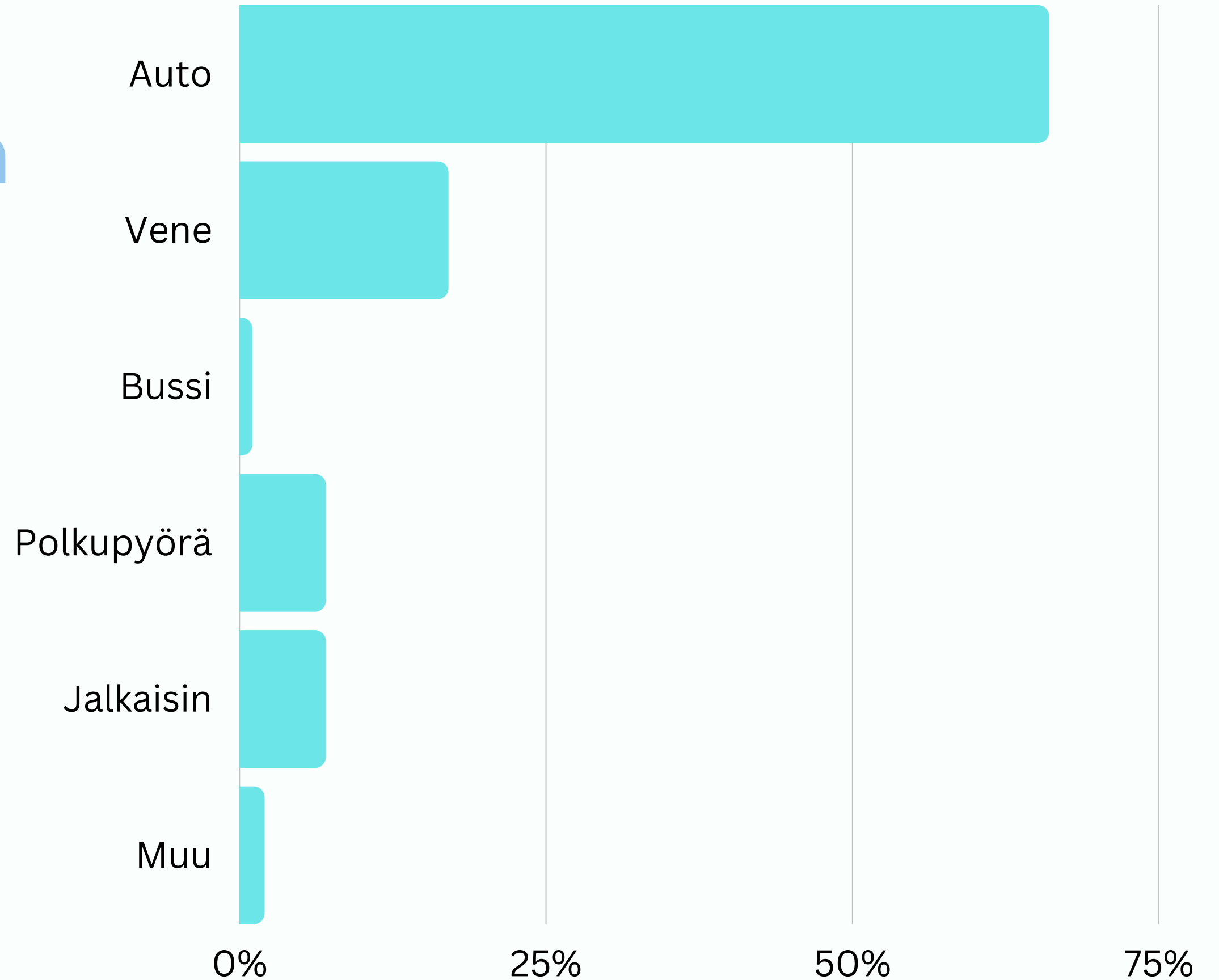
Kohdassa 'Muu' toistui
vastauksissa taksi tai
kimppakyyti.

Millä matkat käyntikohteisiin kuljetaan mökkiseudulla

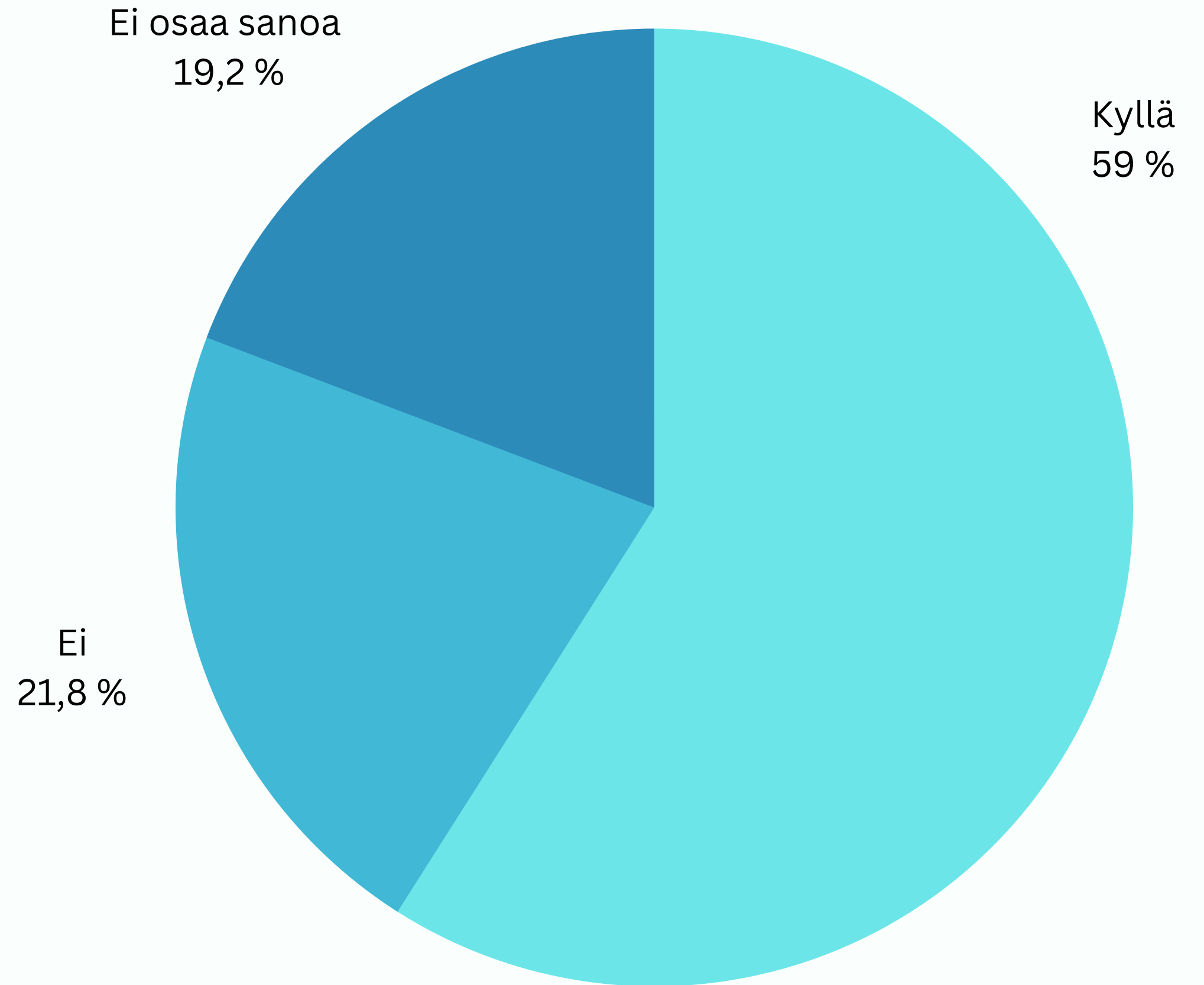
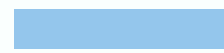

Kohdassa 'Muu' toistui
vastauksissa kajakki,
vesijetti ja juna.

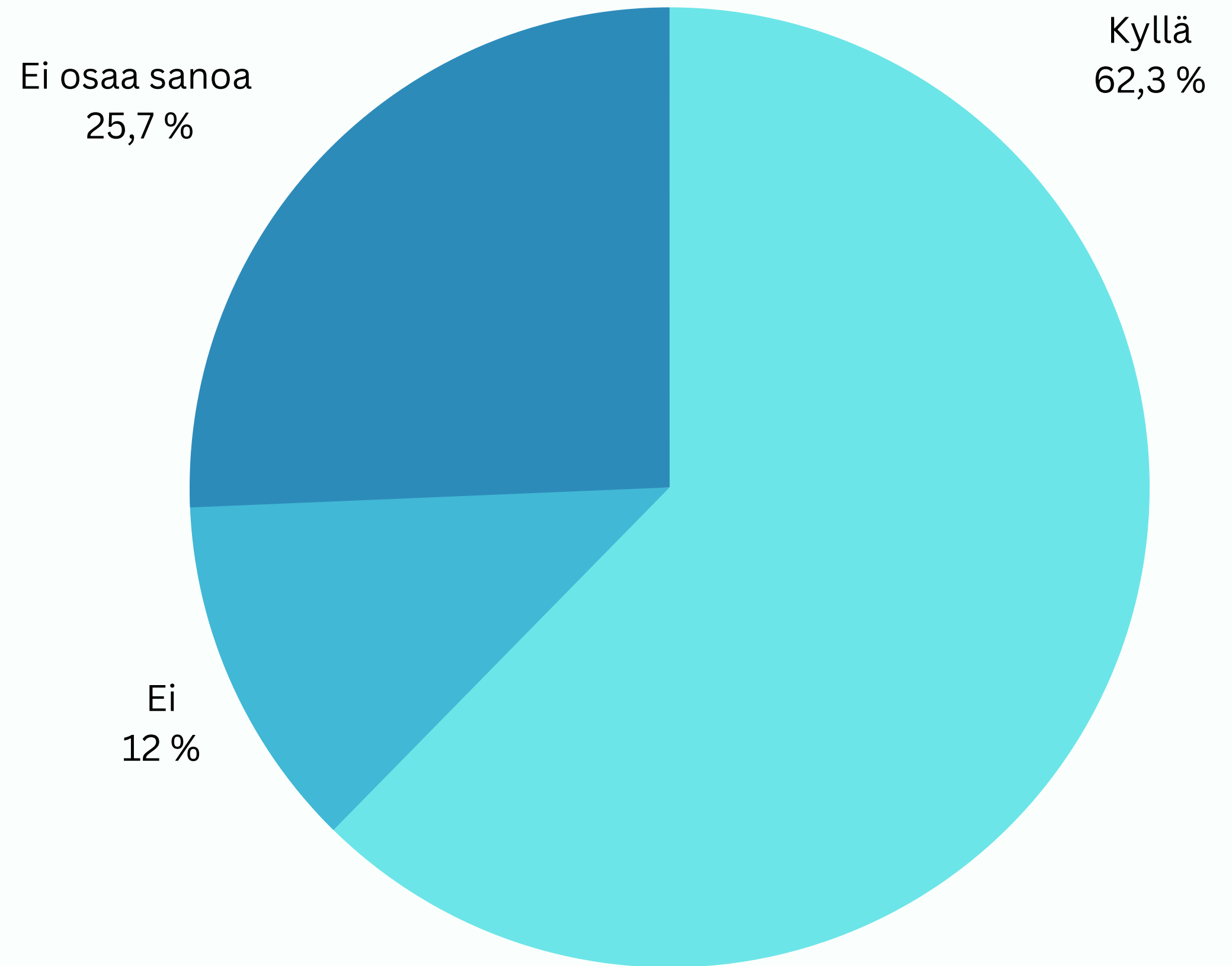

Kiinnostaako mökkimatkojen hiilijalanjälki

Halua pienentää mökkimatkojen hiilijalanjälkeä

Halua pienentää mökkimatkojen hiilijalanjälkeä on hieman suurempi kuin hiilijalanjäljestä kiinnostuneiden määrä (59 %, edellinen sivu)

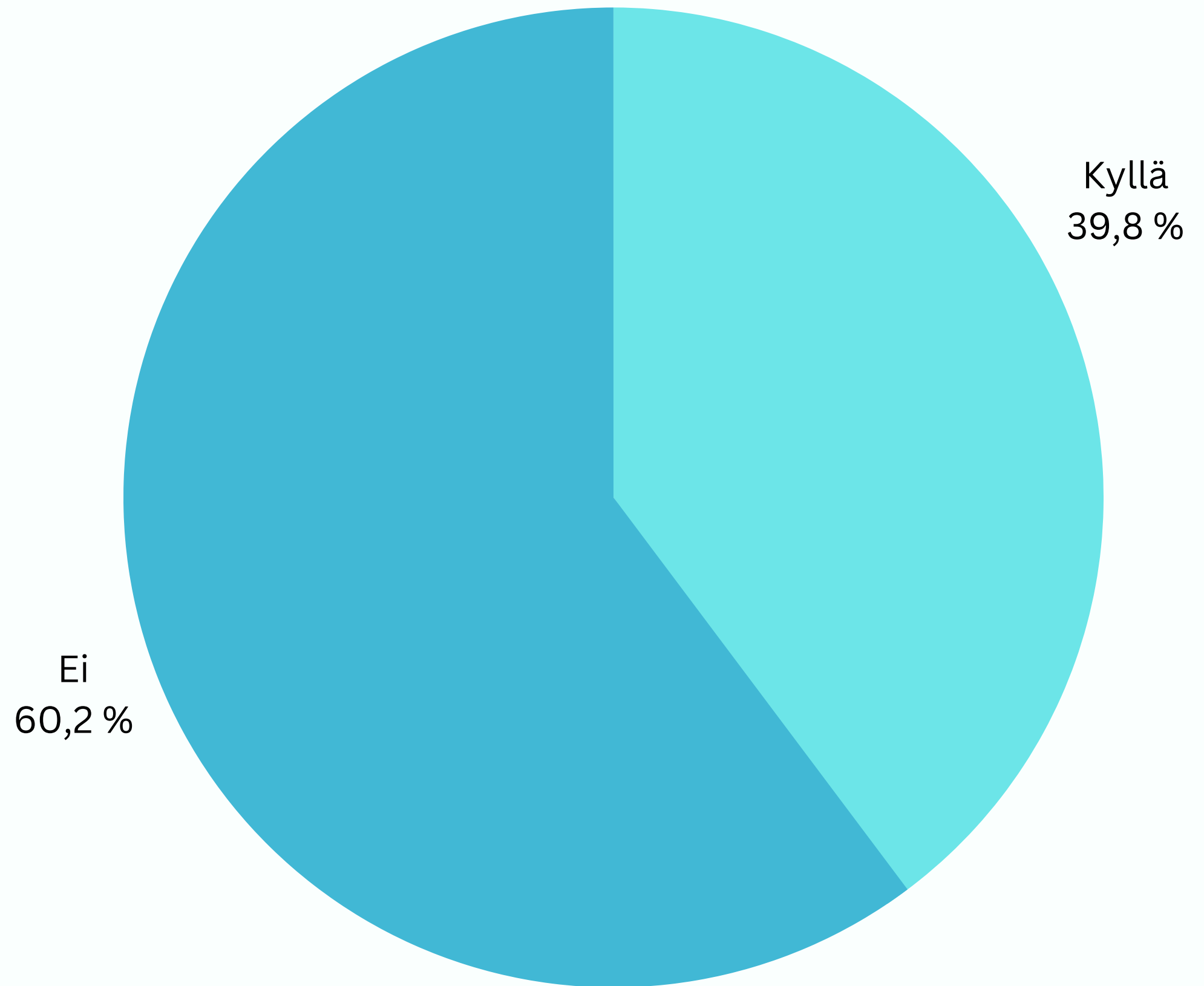

Onko tehty jotain mökkimatkojen hiilijalanjäljen pienentämiseksi

Noin 60 % ei ole vielä tehnyt arvionsa mukaan mitään hiilijalanjäljen pienentämiseksi, mutta yli 60 % haluaa pienentää sitä (edellinen sivu).

Oletettavasti noin 60 % voisi tehdä jotain asian eteen, kun heille kerrotaan, millä tavoin se on mahdollista.

Mitä mökkimatkojen hiilijalanjäljen pienentämiseksi on tehty 1/5

"Harventanut asiointimatkoja."

"Käytämme junaa tai tulemme yhteiskyydillä autolla. Itse en omista autoa."

"Vaihdoin hybridautoon."

"Ajan taloudellisemmin."

"Yhdellä autolla, perillä pidempään."

"Vähentänyt veneilyä."

"Sähköauto latautuu hiilivapaalla sähköllä."

"Yritän yhdistää kauppareissut esimerkiksi työmatkojen yhteyteen tai lasten harrastuskuljettamisen yhteyteen. Vähentää mahdollisia ajoja minimiin."

Mitä mökkimatkojen hiilijalanjäljen pienentämiseksi on tehty 2/5

"Tilasimme keväällä 2022 täyssähköauton, jonka saamme ennen mökkikautta 2023. Olemme myös vähentäneet mökkimatkojen kertoja kuukausitasolla, pidemmät viipymät, kimppakyydit muiden mökin omistajien kanssa mahdollisuuksien mukaan."

"Muuttanut lähemmäs mökkiä."

"En omista autoa, vaan kuljen bussilla ja fillarilla tai silloin tällöin vuokra-autolla."

"Auto on hybridi, veneen moottori on sähköinen."

"Työmatkat mökiltä pääsääntöisesti polkupyörällä."

"Luopunut autosta."

"Perheen toinen auto on täyssähkö. Toinen on diesel. Molempia kyllä käytetään mökkeilyyn tilanteen mukaan."

Mitä mökkimatkojen hiilijalanjäljen pienentämiseksi on tehty 3/5

"Käyn kaupunkikodissa kesällä harvoin."

"Harventanut ajokertoja kodin ja mökin välillä. Keskittämällä ruokaostokset kerta/viikko."

"Yhteiskuljetus vieraiden kanssa."

"Tankkaan Nero-dieseliä."

"Turhat hupiajelut veneellä on jätetty pois."

"Vaihdoin kaasuautoon."

"Käytän julkisia."

"Käyn mökillä silloin, kun minulla on työmatkoja samalle suunnalle."

Mitä mökkimatkojen hiilijalanjäljen pienentämiseksi on tehty 4/5

"Ei käydä kaupassa tms mökillä, vaan tuodaan ruuat yms mukana."

"Ostimme kaasuauton ja käytämme siinä vain biokaasua."

"Ollaan mökillä kerralla pidempään. Harkitaan hyvin milloin kotona käydään."

"Ajan hybridiautolla, jonka sähkökantama riittää lähes koko mökkimatkalle."

"Ostanut täyssähköauton."

"Laskettu ajonopeutta."

"Asiointi mökiltä käsin hoituu nyt sähköllä. Autolle on mökillä latauspiste."

"Julkinen+polkupyörä."

Mitä mökkimatkojen hiilijalanjäljen pienentämiseksi on tehty 5/5

"Pienikulutuksinen auto ja sähkölatausasema mökillä vieraita varten."

"Luovuttiin kakkosautosta."

"Viivyn mökillä pidempään kun viikonlopun."

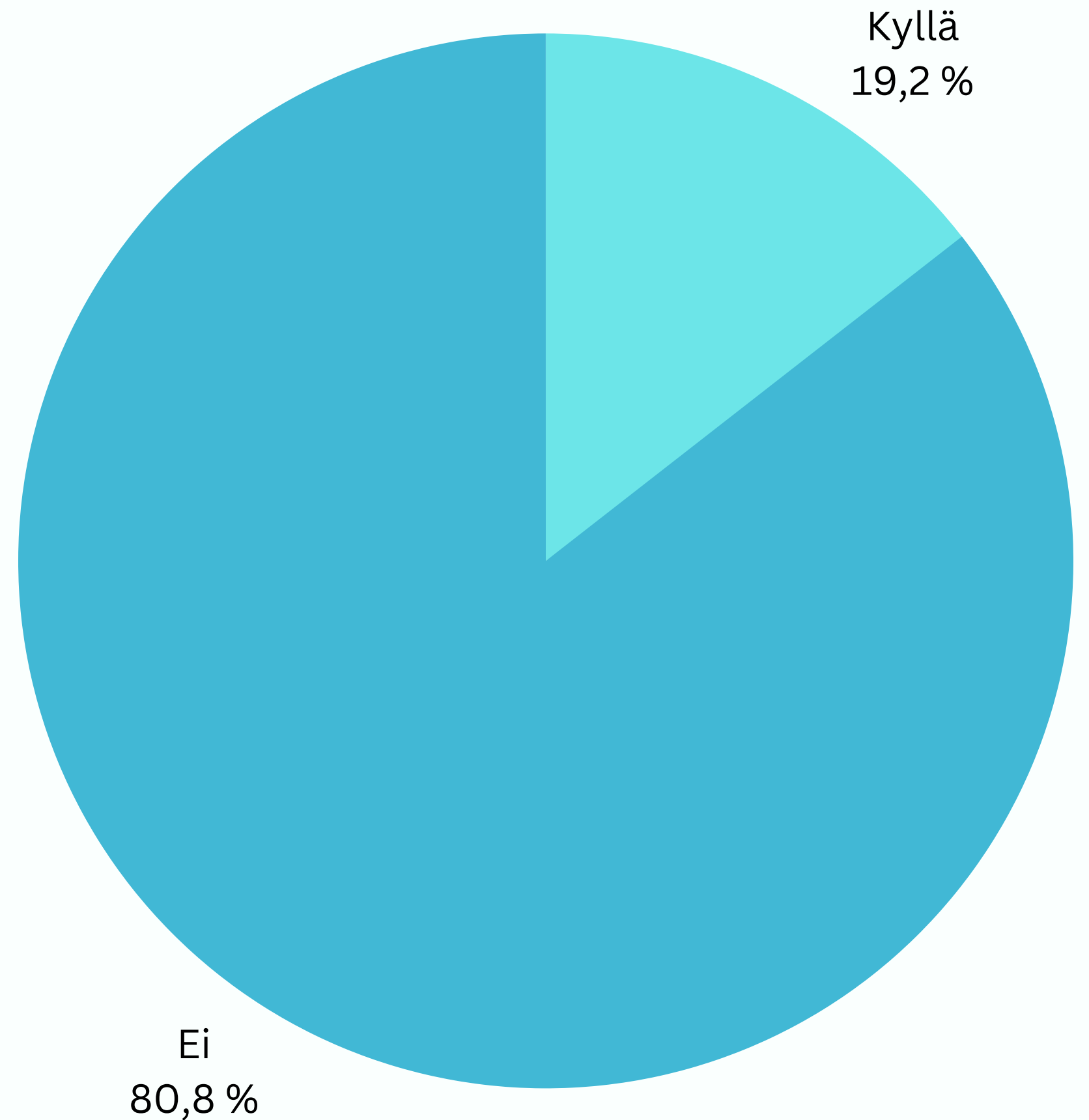
"Vähentänyt ajoja ja laskenut ajonopeuksia."

"Käytän junaa välillä."

→ Avoimia vastauksia tuli yli 300. Vastauksissa toistuivat erityisesti ajotavan muutokset ja taloudellinen ajotapa, polttomoottoriautossa ekologisemman polttoaineen käyttö, auton vaihto hybridiin tai täyssähköautoon, pidempi viipymä mökillä ja "turhien" ajelujen vähentäminen niin autolla kuin veneellä sekä joukkoliikenteen käyttö ja tuttujen kanssa jaetut kimppakyydit.

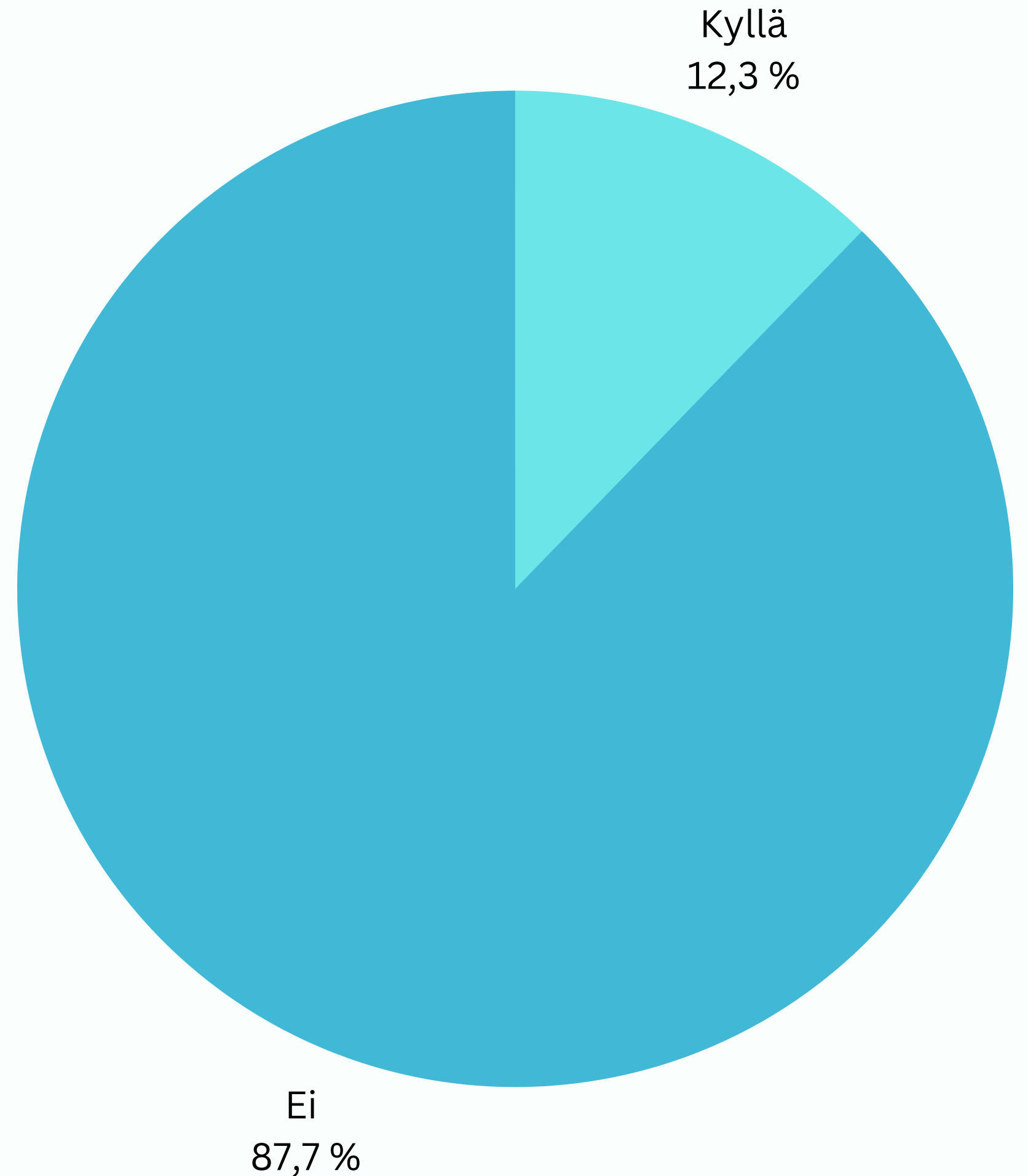

Etsitäänkö aktiivisesti tietoa hiilijalanjäljen pienentämisestä

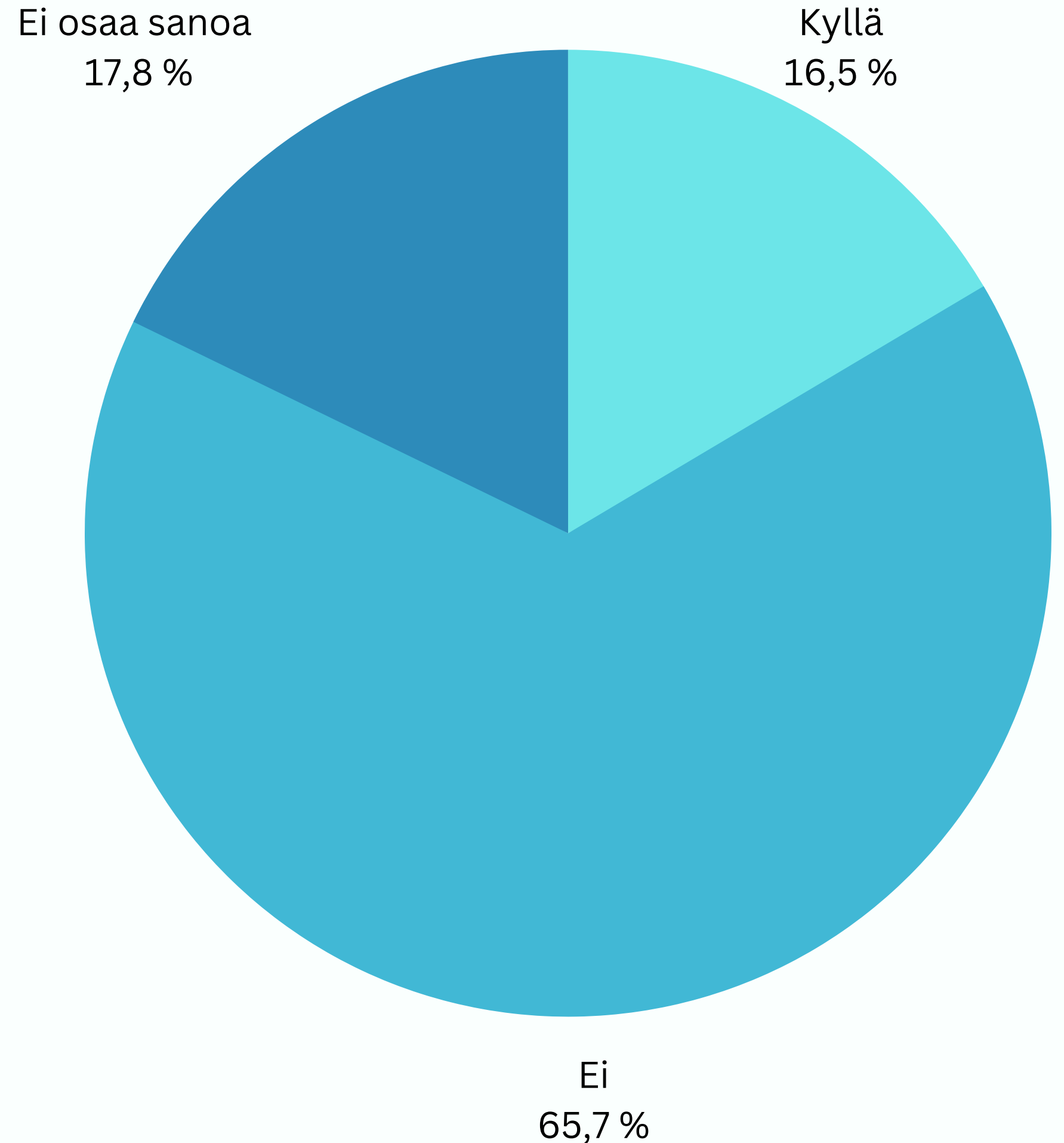
Kaivataanko lisätietoja mökkimatkojen hiilijalanjäljen pienentämisestä

Yleistiedon lisäksi toivottiin tietoa, onko tulevaisuudessa muita järkeviä tapoja päästä mökille kuin henkilöauto, sekä tietoa sähköautojen lataamisesta, eri liikkumis-
muotojen vertailusta ja joukkoliikenteen aikatauluista ja kehittämisestä.

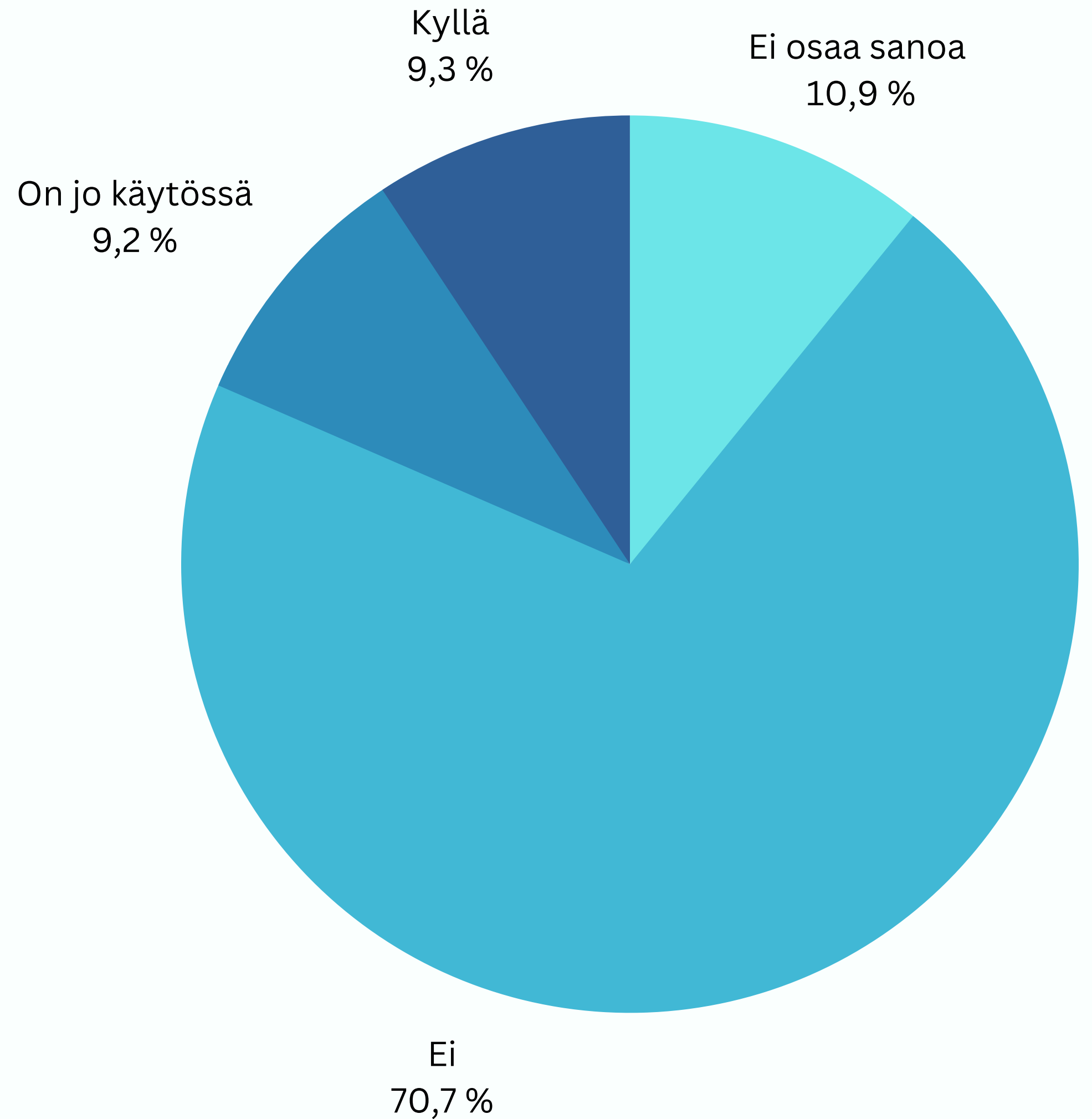
Kiinnostus liityntäpysäköintiin mökkiseudulla

7,6 % eli 58 vastaajaa ilmoitti olevansa halukkaita osallistumaan mahdollisiin liityntäpysäköinti- tai muihin kokeiluihin. Vastaajat jättivät yhteystietonsa tulevaisuutta varten.

Kiinnostus kimppakyyteihin

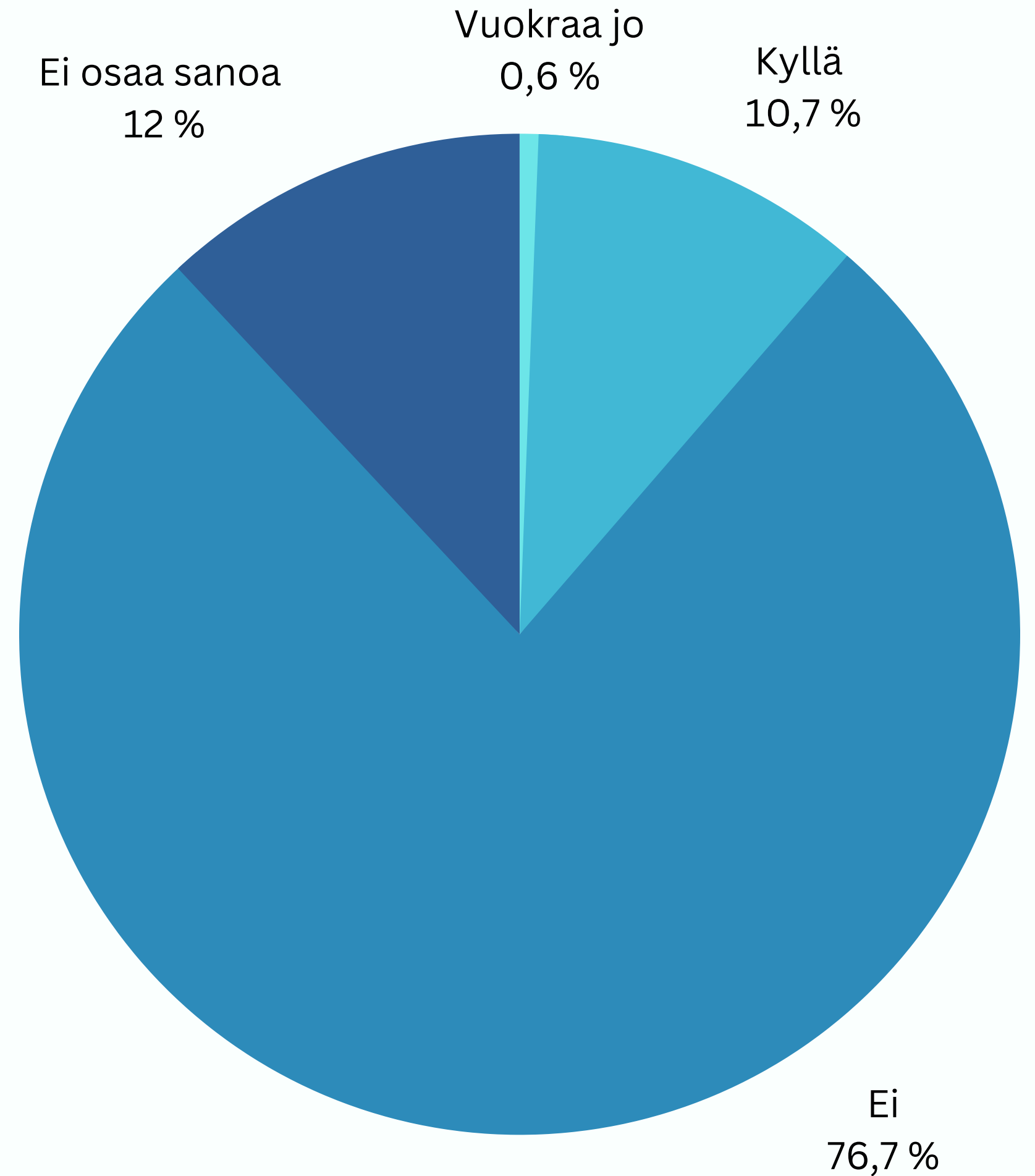
Kiinnostuneita tai kimppakyytiä jo käyttäviä oli yhteensä vajaa viidesosa (18,5 %).

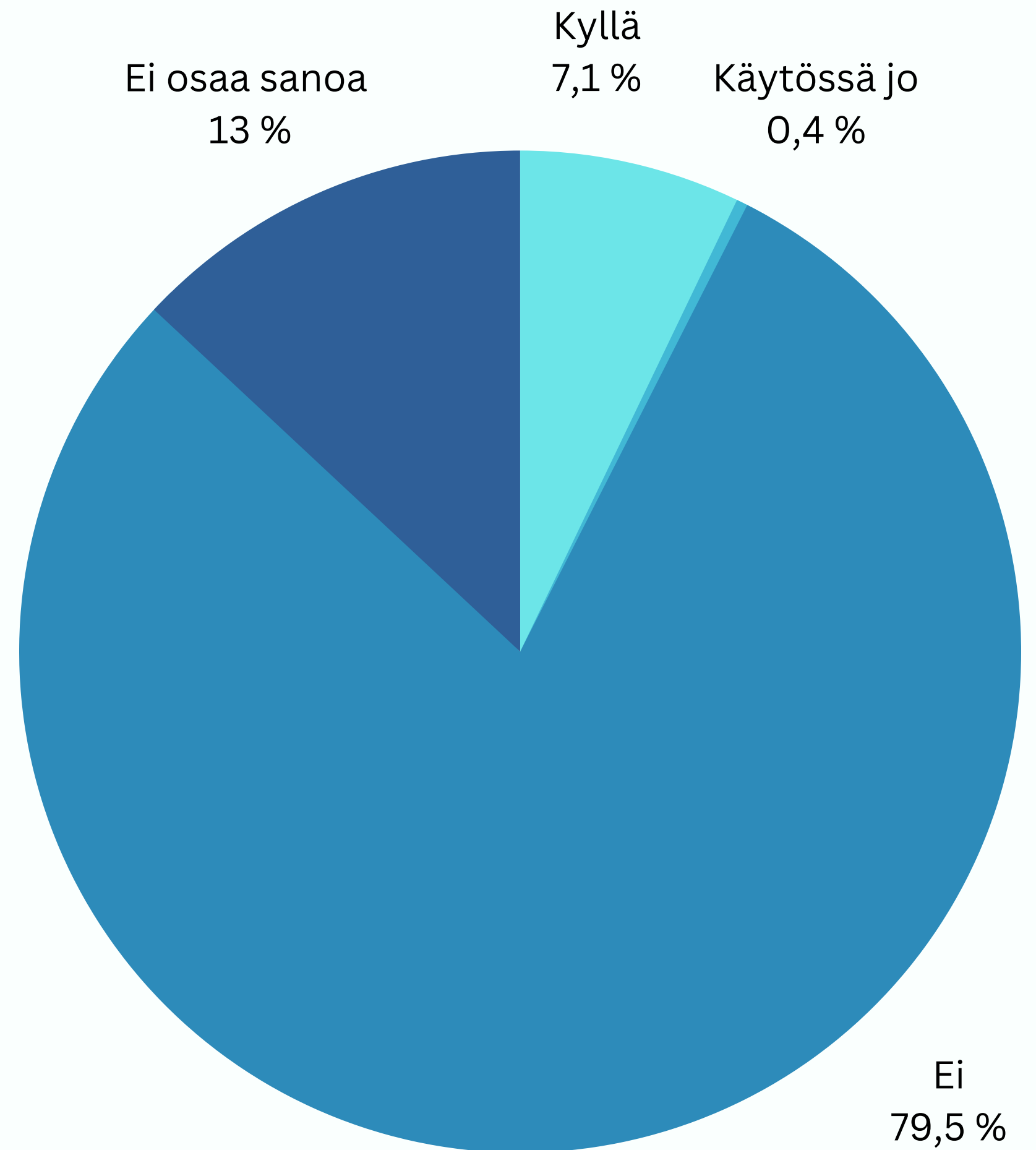

Kiinnostus auton- vuokraukseen siten, että mökkiseudulle saavutaan julkisilla ja loppumatka kuljetaan vuokra- autolla

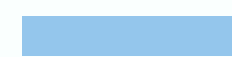
Tähän vaikuttanee mökin sijainti suhteessa julkisen liikenteen solmukohtiin sekä vuokra-autojen saatavuus mökkiseudulla.

Kiinnostus yhteisomisteiseen mökkiautoon jakamistalouteen perustuen

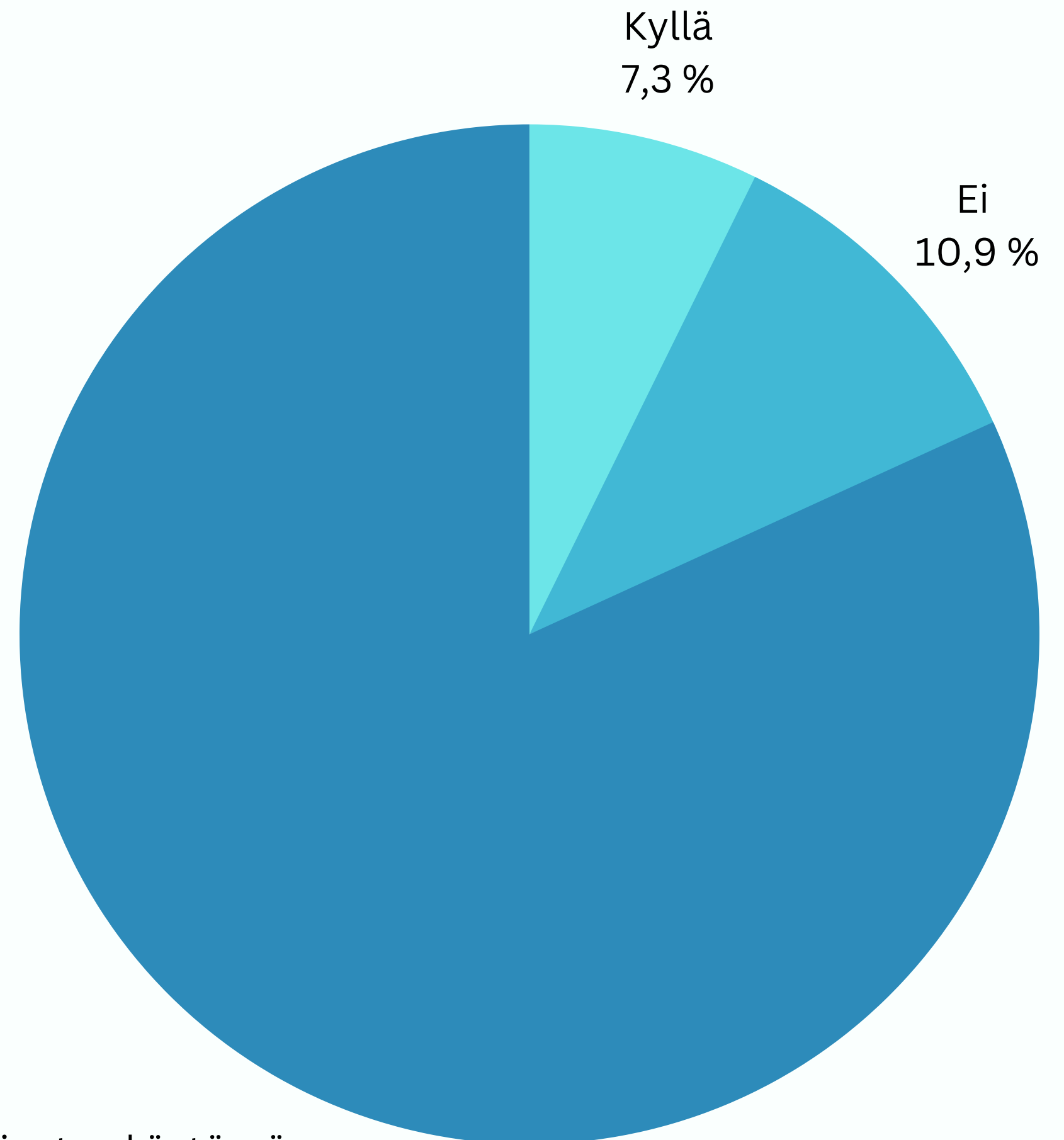

Koetaanko latausmahdollisuudet riittäviksi mökki- matkoilla, jos käytössä on sähkö- tai hybridauto

Latausverkosto kehittyy valtakunnallisesti lähivuosina. On tärkeää jakaa tietoa latausmahdollisuuksista.

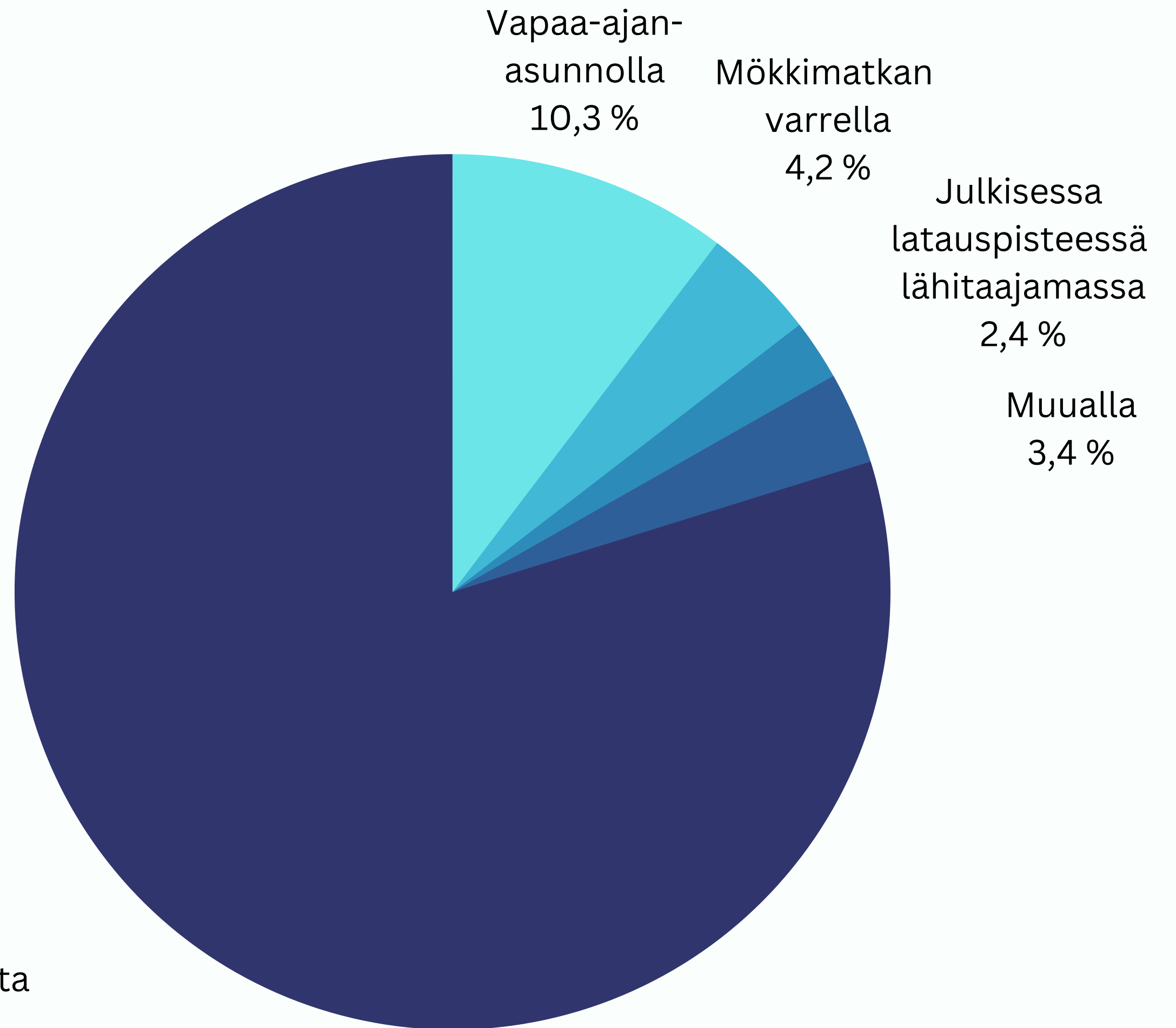
Ei sähkö- tai hybridautoa käytössä
81,8 %

Missä sähkö- tai hybridiautoa ladataan

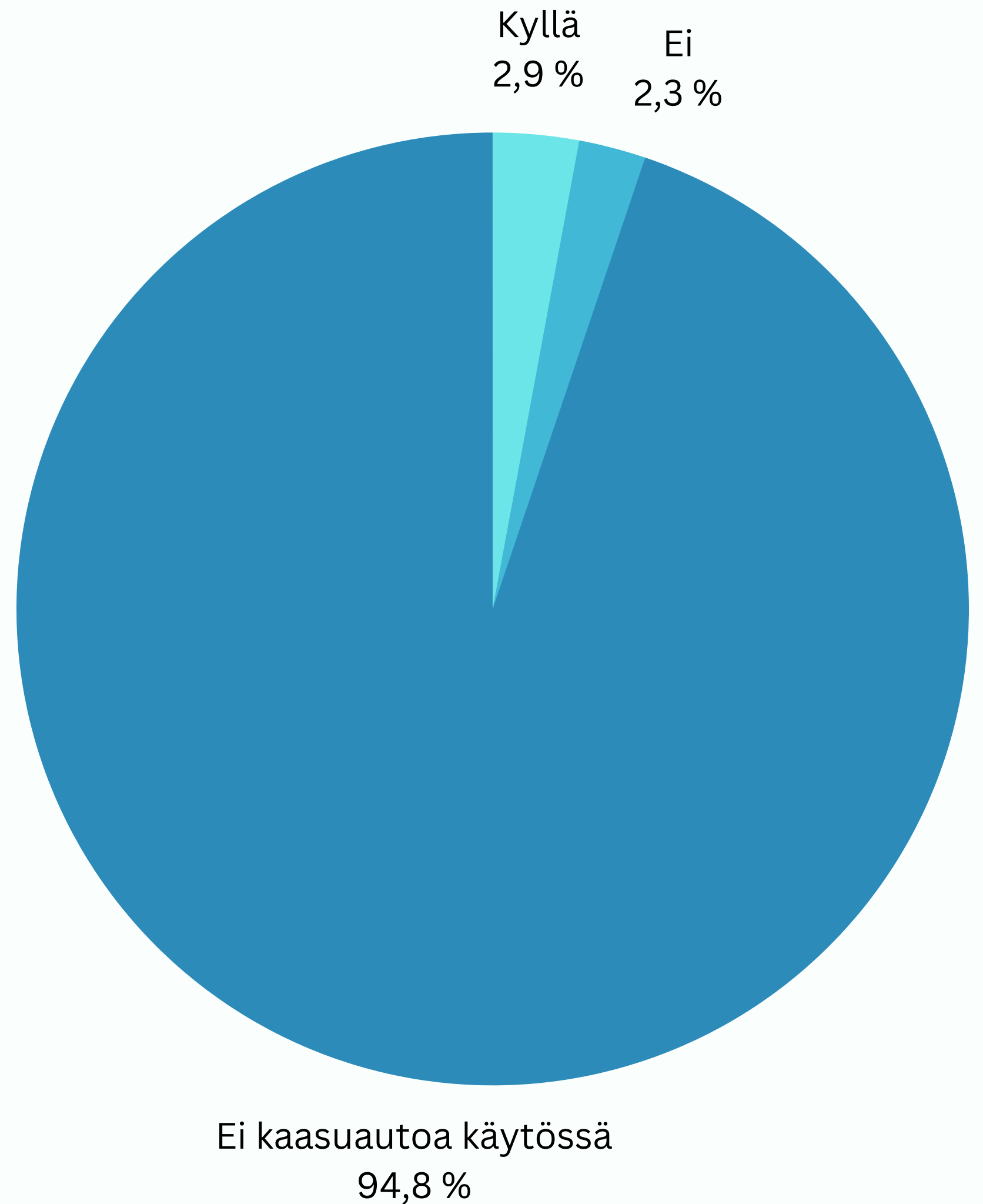
Ei käytössä/tarvetta
79,7 %

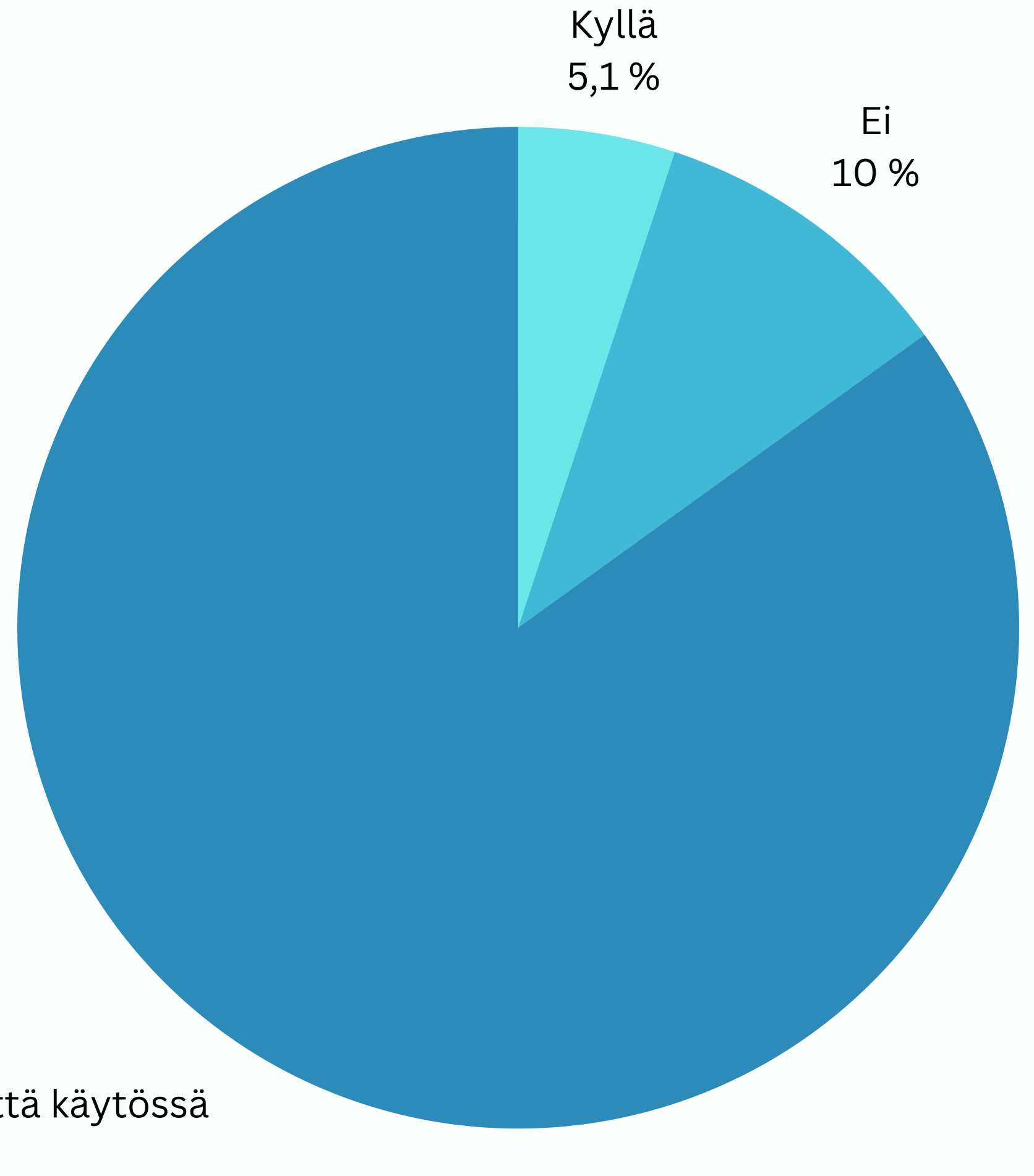

Koetaanko tankkausmahdollisuudet riittäviksi mökki-matkoihin, jos käytössä on kaasuauto

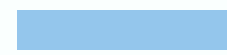
Kaasuautoja tankataan pääkaupunkiseudulla, Lahdessa, Kuortissa, Mikkelissä, Kouvolassa, Parikkalassa ja Jyväskylässä.

Kiinnostus jakaa vapaa-ajanasunnon latauspistettä maksua vastaan

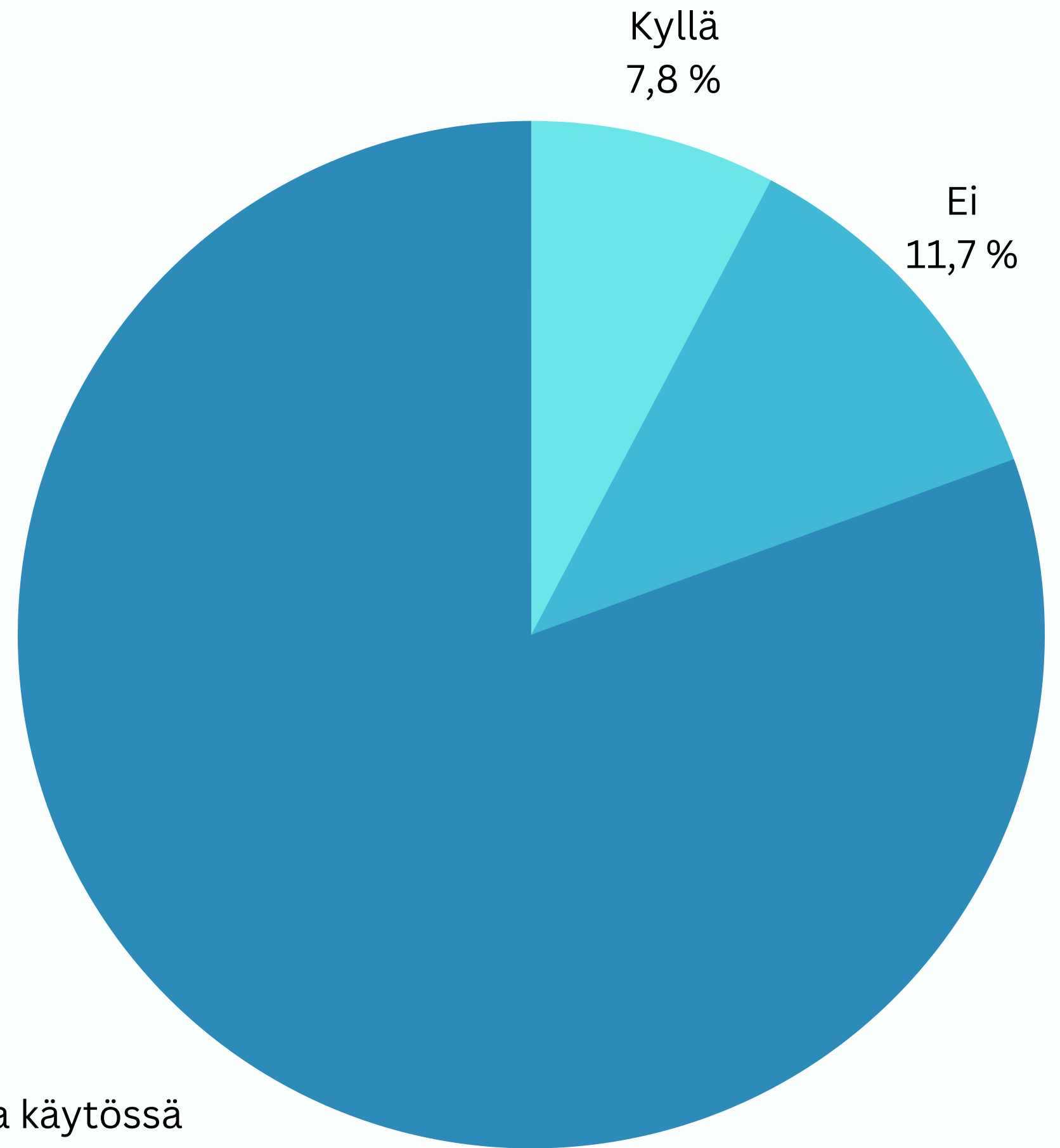

Kiinnostus ladata sähköautoaan naapurin latauspisteellä maksua vastaan

Naapurin latauspisteen käyttäminen kiinnostaa hieman enemmän kuin oman latauspisteen antaminen muiden käyttöön (edellinen sivu)

Ei sähköautoa käytössä
80,5 %

Millaiseksi joukko- liikenne koetaan

1,9 joukkoliikenne kotoa mökkiseudulle

1,0 joukkoliikenne mökkipaikkakunnalla

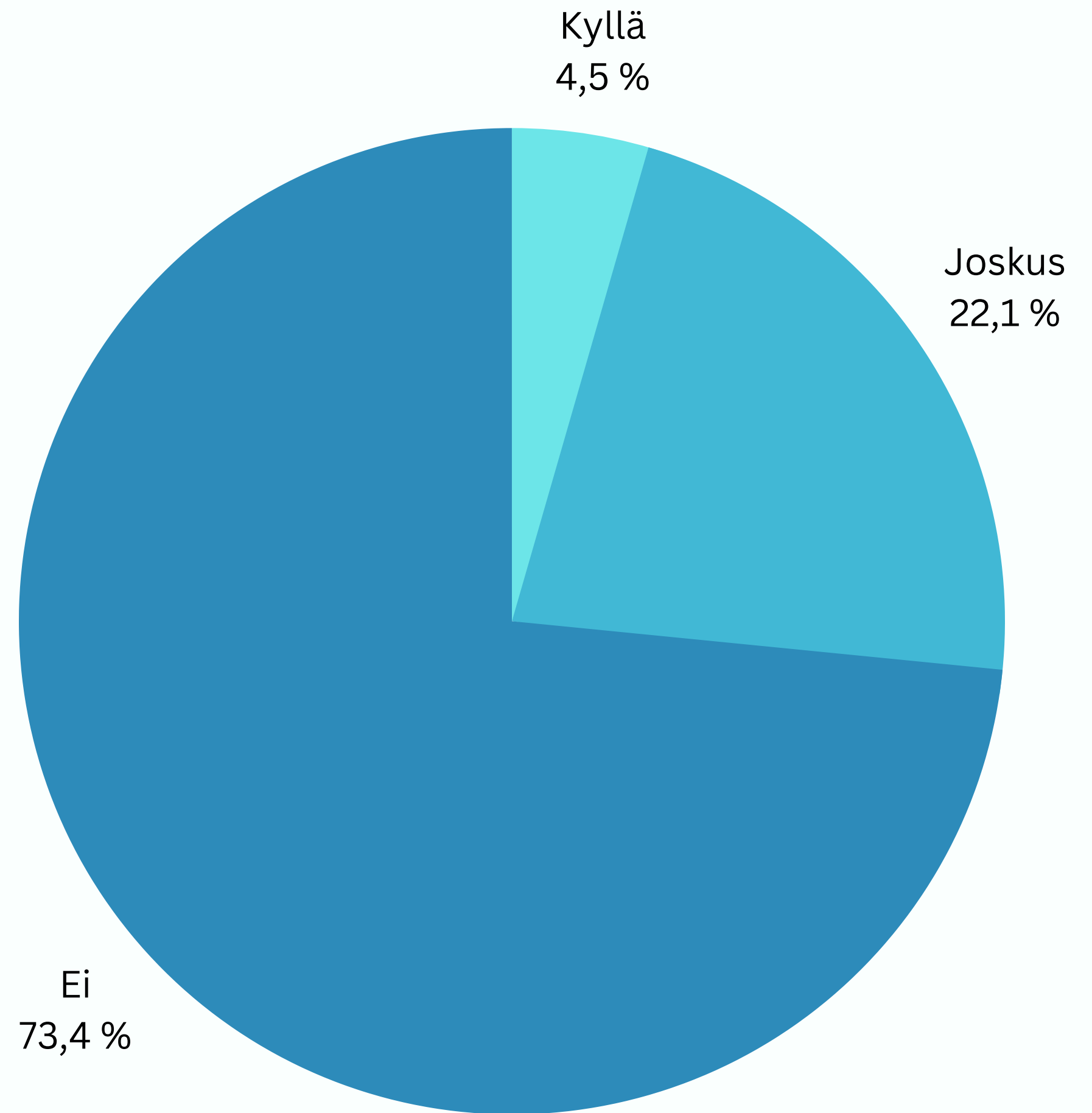

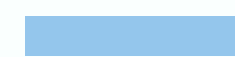
Joukkoliikenteen käyttö mökki- matkoilla

Yli 25 % käyttää joukkoliikennettä säännöllisesti tai ainakin joskus, vaikka joukkoliikenteen saavutettavuus ja tarjonta koetaan mökkiseudulla yleisesti huonoksi.

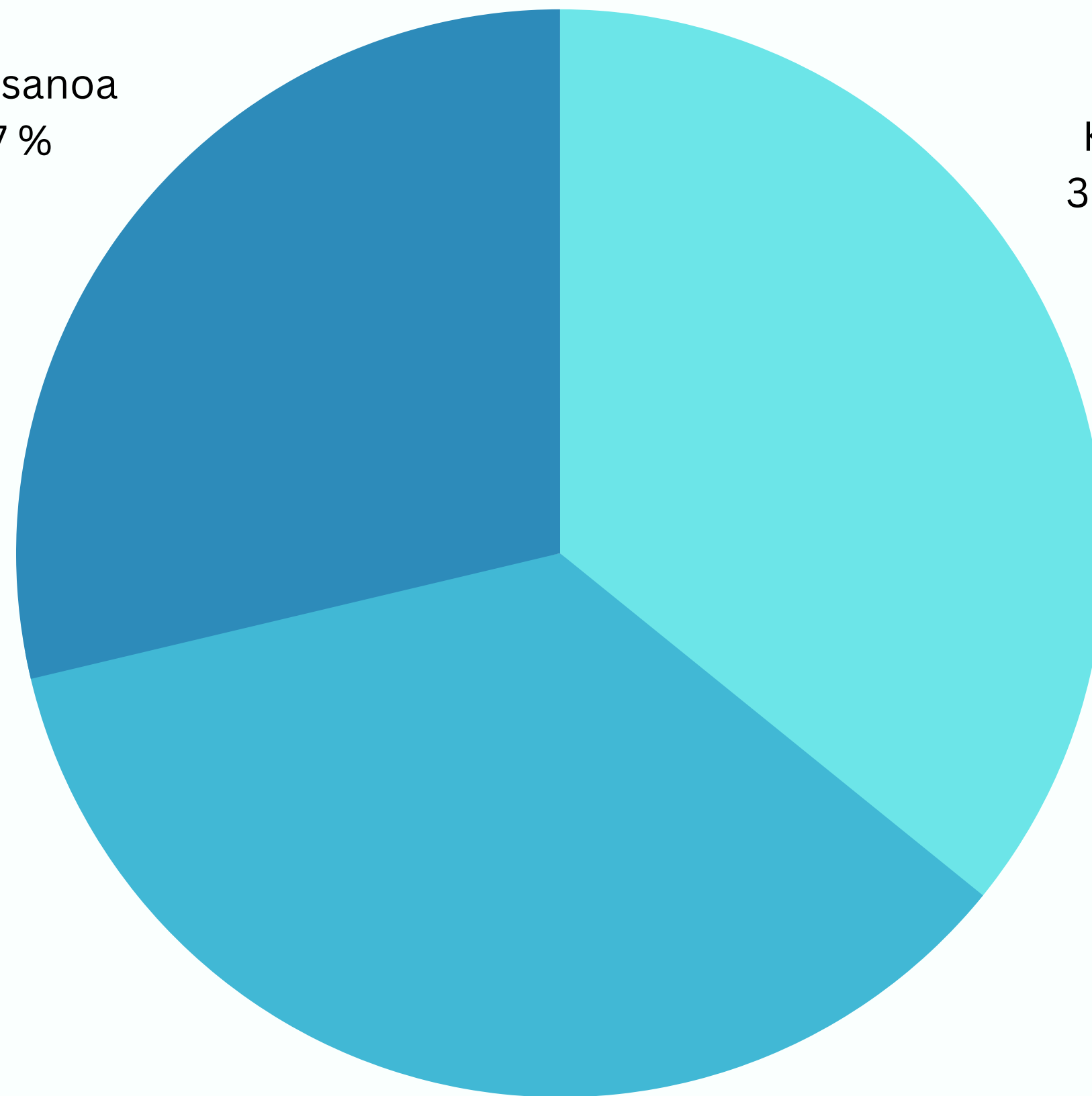
Käytettäisiinkö joukkoliikennettä mökkimatkoilla, jos yhteyksiä olisi paremmin tarjolla

Joukkoliikenteelle olisi lisää
kysyntää, jos joukkoliikennettä olisi.

Ei osaa sanoa
28,7 %

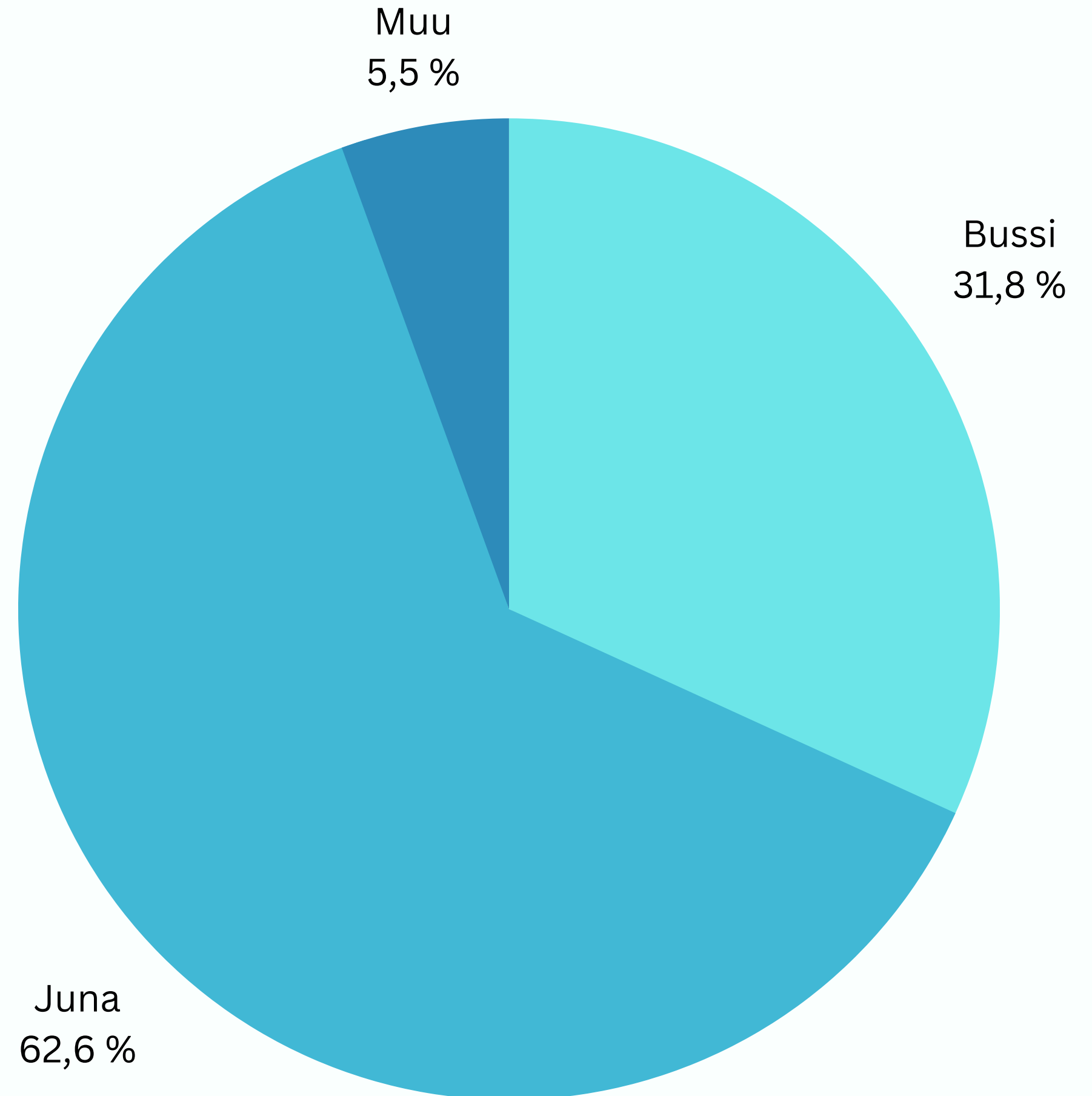
Kyllä
35,8 %

Ei
35,5 %

Mieluisin joukkoliikenneväline

Kohdassa 'Muu' nousi junan ja bussin yhdistelmä sekä lentokone. Osa Etelä-Savon vapaa-ajanasukkaista asuu vakituisesti mm. Espanjassa, Saksassa tai Ruotsissa, jolloin todennäköisesti lennetään ensiksi Helsinkiin.

2.3

VAPAA SANA JA MIELENKIINTOISIMMAT KOMMENTIT

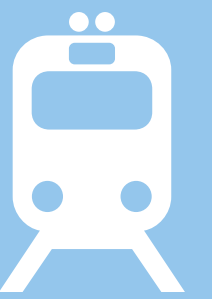

Haukivuoren junayhteyteen liittyvät kommentit 1/2

"Junien tulisi pysähtyä Haukivuorella."

"Junalla pääsee entistä harvemmin Mikkeliin. Jatkoyhteydet Haukivuorelle olemattomat! Kun juna pysähtyi Haukivuorella, mökkivieraita kävi paljon. Itsekin kuljettiin junalla. Nyt vieraita vähemmän ja omatkin käynnit harvenneet."

"Ennen mentiin junalla Helsingistä Haukivuorelle ja sieltä loppumatka sukulaisten/taksin kyydillä tai jalan. Koittakaa lobata VR palauttamaan pysähdykset Haukivuorelle, siinä isoin ja helpoin ilmastoteko! Vuoteen 2014 kuljin mökille näin."

"Juna ja pysähdys Haukivuorella."

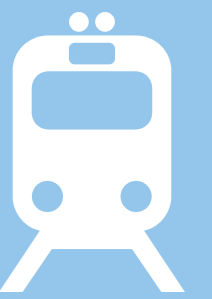
"VR voisi osallistua kestävään kehitykseen vaikka matka ajat pitenisivät merkityksettömällä minuuteilla ja palauttaa junapysäkit pienemmille asemille. Kulkisin usein Haukivuorelle mökille junalla, vaan ei pysähdy."

"Haukivuoren asema takaisin!"

"On erittäin kummallista että junia ei saada enää pysähtymään Haukivuorella!"

"Junien pysähtyminen takaisin Haukivuorelle! Nyt ei ole järkevää julkisen liikenteen yhteyttä Jyväskylä-Haukivuori -välillä."

Haukivuoren junayhteyteen liittyvät kommentit 2/2

"Haukivuorella juna pysähtymään!"

"VR:n tulisi palauttaa mahdollisuus pysähtyä junalla Haukivuorella."

"Haukivuorelle pitäisi saada juna pysähtymään, että voisi liikkua mökille muullakin kuin autolla."

"Haukivuoren junayhteyden lakkauttaminen heikensi perheemme mökkimatkailua huomattavasti ja aiheutti autoilun lisääntymistä. Aiemmin osa perheestä pystyi käyttämään junaa, nyt jokainen ajaa omalla autolla."

"Haukivuoreen junan pysähdys!"

"Junien pysähtyminen Haukivuorelle ehdottoman tärkeä asia."

"Haukivuorelle junan pysähdys, nyt vain Pieksämäelle, liian pitkä matka."

"Julkisen liikenteen lisääminen. Junat pysähtymään Haukivuorella!"

"2022 alkoi pysähtyä junia uudelleen Hillosensalmella, toteuttakaa sama 2023 Haukivuorella!"

Haukivuoren junayhteyden lopettaminen koetaan merkittävästi mökkeilyä hankaloittavaksi asiaksi.

2.4

**LISÄTIETOTARPEET JA -TOIVEET:
MITÄ LISÄTIETOA KESTÄVÄMMISTÄ
MÖKKIMATKOISTA KAIVATAAN
LAITURILLA.FI-SIVUSTOLLE**

"Toivon ympäristönäkökulman olevan mukana kaikessa."

"Lähiruoan ostopaikat paremmin esille."

"Perustakaapa sivusto, jolla satunnaisesti voisi tarjota jollekin kimppakyytiä (tai onko jossain jo sellainen)?"

"Tietoa mökkiläisille suunnitellusta, kohtuuhintaisesta pitkäaikaisesta parkkeerauksesta Mikkelin keskustassa."

"Tarinoita siitä, kuinka perheet ovat muuttaneet mökkimatkojaan kestävämmäksi."

"Uusiutuvat polttoaineet."

"Vain marginaalinen osa voi mökkimatkoihin käyttää olemattomia julkisia kulkuneuvoja. Kertoa julkisten aikataulut."

"Kaikki ideat ja uudet avaukset tervetulleita!"

"Tieto sähköautojen latauspisteistä ja hinnoista. Koottu tieto Punkaharjun taksi ja Uber-yrittäjistä ja heidän yhteystietonsa."

"Aurinkosähkön hyödyntäminen mökkimatkoihin."

"Ilmoitusta uusista sähköauton latauspisteistä."

"Liikkumista saisi kehitellä, mökille ei mene keskustasta linjureita. Siitä kirjoituksia ym. kimppa palveluita, niitten puuttuminen pakottaa oman auton käyttöön."

"Sähköautojen hiilijalanjälki kiinnostaa."

"Toivoisin kaikkea kestävämpään elämäntapaan liittyvää asiaa."

"Minua kiinnostaa ruokatilaukset mökille. En ole vielä selvittänyt mahdollisuutta."

"Vertailutietoa eri kulkuneuvojen ilmastovaikutuksesta esim. kilometriperusteisesti."

"Ei tarvita lisätietoa, tarvitaan vaikuttamista liikenneministeriön ja VR:n ja omistajaohjausministerin suuntaan. Kun moni toimija tuo samaa viestiä sinne, saadaan niitä ilmastotekojakin tehtyä ihan oikeasti."

"Liityntäpysäköinti Mikkelissä."

"Julkisista kulkuneuvoista löytyy ylipäätään huonosti tietoa keskitetysti."

"Biokaasuautoilusta lisää tietoa ihmisille."

"Ideoita miten toimia kestävämmiin."

"Onko paikkakunnalla halpoja takseja/kimppakyytejä asemalta? Tuovatko kaupat ruokaa (vaikka tiettyinä päivinä) myös periferiaan? Voiko enää luottaa siihen, että matkapuhelinoperaattorin peittoalue on kattava? Muuten etätyö hankaloituu."

"En mitään. Tämä ympäristöajattelu menee hieman överiksi jo. Eiköhän kaikki järkevät ihmiset jo saa ympäristövastuullisuuteen liittyvän tiedon ja näkemykset muualta; ei kannata alkaa liikaa vouhottamaan niistä myös täällä Laiturilla-sivuilla."

"Kiinnostaa seurata hyviä ideoita. Etelä-Savosta erityisesti, kun siellä on syntynytkin."

"Joukkoliikenteen aikatauluja, tietoa uusista kaasuasemista, kutsukyytien mahdollisuuksista jne."

"Kaikkea. Joukkoliikenteen palveluista ja kehittämisestä, tietoa, mitä niiden parantamiseksi tehdään. Miten sähkö- ja kaasuautojen latauspisteet sijoittuvat ja parantuvat. Miten kimppakyytejä/takseja voisi käyttää tehokkaammin, miten niiden käytön voisi organisoida."

"Innovatiivisia ratkaisuja ja artikkeleita muiden kokemuksista."

"Yhteiskäyttöautoista, taakkapyöristä."

"Turha markkinoida peräkyliä, joihin ei pääse millään julkisella kulkuneuvolla tai yhteyksillä - ei lisää yksityisautoilua ja turistilaumoja häiritsemään vakituisia asukkaita ja vakimökkiläisiä. Pysy luontokin pilaantumattomana ja luonnontilaisena, kuten pitääkin!"

"Bussi ja lossiyhteystietoja."

"Houkutelkaa Pieksämäki mukaan tähän hankkeeseen, koska tämä on monella tapaa hyvä juttu."

"Yli 30 vuotta täällä ollaan oltu, ja näitäkin kysymyksiä on ollut, mutta mitään ei kuitenkaan ole tapahtunut."

"Ettehan unohda meitä muita Etelä-Savossa säännöllisesti vierailevia autottomia kaupunkilaisia kun mietitte julkisen liikenteen tarvetta. Myös mökkivieraat saattavat liikkua julkisilla, vaikka mökin omistajat liikkuisivat omalla autolla. Mikkeli-Kangasniemi on taksilla liian pitkä ja kallis matka. Ennakoon tilattava kyyti riittäisi perjantai-illoiksi, ei tarvitse olla vuoroliikennettä kun se ei varmaan kannata."

"Yksinkertainen laskelma kustannuksista ja hiilijalanjäljestä eri kuljetusmuodoilla."

"Jos ottaisitte huomioon myös eläintalouksien erilaiset julkiset tai yhteismatkustusvaihtoehdot, niin voisi harkita."

"Järjen käyttöä! Tämän kyselyn laatijoilla on varmasti vierailuja mökeillä, jolloin tullaan esim kahvipaketin tai jopa viinipullon kanssa kylään viikonlopuksi, mutta kun mökkiläinen tulee viikoksi, niin kahvipaketti ei riitä."

"Joku kimppakyyti-palvelu, koska nuorisoa ja kesävierasta käy pk-seudulta eikä heillä ole autoa."

"Sähköpyörävuokrausta ja mökkisorateiden kunnossapitoa kuivana kesänä pyöräilykuntoisena."

"Jos mökkiläisille olisi jotain diilejä paikallisten taksiyrittäjien kanssa sovittuna (matka vaikka sieltä juna-asemalta mökille) niin niiden tietojen löytäminen yhdestä paikasta helpottaisi."

"Termi ”Kestävämpi mökkimatka” kaipaa kyllä avaamista. Voihan sen ymmärtää niinkin, että julkisilla liikennevälineillä kestää kauemmin, jolloi siitä syntyy kestävämpi mökkimatka."

"Tietoa sivujen olemassaolosta. Juttuja Puulalta. Kun on maakunnan ykkösjärvi."

3

YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Johtopäätökset 1/2

Suuri vastaajien määrä kertoo kiinnostuksesta, asian tärkeydestä ja halusta vaikuttaa. Monet vastaajat myös toivat esiin, että aihe on tärkeä.

Vapaa-ajan asumiseen liittyvä liikkuminen on moninaista, sitä on paljon ja se sijoittuu suurelle alueelle

→ Pienetkin muutokset voivat vaikuttaa paljon

Päästöjen vähentäminen on herkkä asia, josta koetaan helposti syyllisyyttä

→ Viestinnällä on iso merkitys, jotta kehittämistyön tavoite ja merkitys ymmärretään oikein

Johtopäätökset 2/2

Etelä-Savon mökinomistajista suuri osa on yli 65-vuotiaita

- Miten voimme ottaa huomioon ikääntyvien mahdollisuudet mökkeillä ja pitää siten yllä hyvinvointiaan?
- Mahdollisuuksia uusien palvelujen tarjonnalle?

Kiinnostus innovatiivisiin toteutustapoihin on vielä maltillista (latauspisteen jakaminen, yhteiskäyttöautot, liityntäpysäköinti)

Joukkoliikenne kiinnostaa ja vaihtoehdoille olisi kysyntää

- Mikä olisi vaikutus joukkoliikenteen tarjontaan ja kannattavuuteen alueella, jos vapaa-ajanasukkaat otettaisiin asiakasryhmänä huomioon?

Mökkeilijöiden suhtautuminen kestävään liikkumiseen

Tietoiset

"Ajonopeus 10 km/h alemmaksi. Jokaisen toteutettavissa, kun autollaan kulkee."

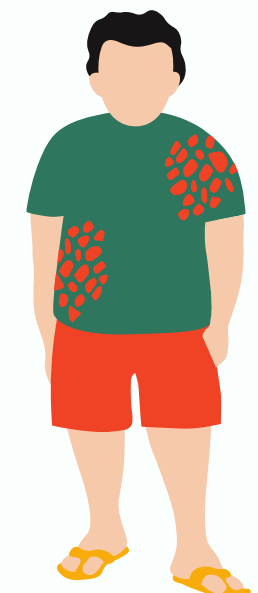
Kiinnostuneet

"Haluaisin ajaa junalla Helsingistä Mikkeliin ja säilyttää mökkiautoa siellä parkkihallissa."

Herätettävät

"Mielestäni ihan turhaa haihattelua, jolla ei ole yhtikäs mitään merkitystä kokonaisuudessa. Jokainen tietää, ettei mökkimatka onnistu lainkaan ilman omaa autoa."

Mökkeilijöiden liikkumisprofiilit

Tietoiset

- Suhtautuu kestävään liikkumiseen luontevasti asiana, joka on jokaisen ulottuvilla ja toteutettavissa
- On sitä mieltä, että kestävä liikkumisen edistäminen on tärkeä asia ja että valistustyötä on hyvä tehdä jatkuvasti
- Toteuttaa jotakin tai joitakin näistä keinoista: alhaisempi ajonopeus, jos ajaa polttomoottoriautolla, asiointimatkojen yhdistely, julkisen liikenteen ja kimppakyydin/taksin yhdistäminen, lähiliikkuminen polkupyörällä, pidempi viipymä mökillä ja paikallisten palvelujen käyttäminen
- Omistaa jo sähkö- tai kaasuauton tai on tilannut sellaisen, ehkä on jo latauspistekin mökillä

Kiinnostuneet

- Pitää kestävä liikkumisen edistämistä tärkeänä, mutta näkee vielä käytännön asioita esteenä toteutukselle mökkimatkoilla
- Tietää kestävästä liikkumisesta ja haluaa liikkua ilmastoystävällisesti
- Vähentäisi oman auton käyttöä mökkimatkoilla, jos tarjolla olisi yhteiskäyttöautoja, takseja, vuokra-autoja
- Voisi ajatella hyödyntävänsä liityntäpysäköintiä mökkiseudulla
- Seuraava auto on kenties sähkö- tai kaasuauto

Herätettävät

- Pitää kestävä liikkumisen edistämistä turhana haihatteluna ja yksittäisen ihmisen vaikutusmahdollisuuksia vähäisinä
- Näkee kestävä liikkumisen edistämisen pelkästään autolla/ilman autoa -kysymyksenä
- On vankasti sitä mieltä, että mökkimatka ei onnistu miltään osin ilman autoa, eikä tunnista muita keinoja lisätä liikkumisen ilmastoystävällisyyttä
- Liikkuu paljon autolla eikä harkitse nykyisestä polttomoottoriautosta luopumista

Muut huomiot liikkumisprofiileista

Ikääntyneet

Kiinnostunut vaihtoehtoista, koska iän karttuessa mahdollisuudet kulkea mökille omin voimin kapenevat.

"Tulevaisuuden mökkimatkojen toteutus huolestuttaa."

Haukivuorelaiset

Kun juna vielä pysähtyi Haukivuorella, itse kulki sillä ja vieraatkin kulkivat. Nyt joutuu kulkemaan omalla autolla kotoa asti.

"Jos voitiin toteuttaa pysähdys Hillosensalmella 2022, miksi ei Haukivuorella voida?"

Lemmikkien omistajat

Tuovat esiin sen, että lemmikit ovat tärkeitä perheenjäseniä, jotka pitää pystyä kuljettamaan mukana mökille helposti ja turvallisesti.

"Lemmikkieläinten kanssa yhteisautot ym. julkinen liikennematkustaminen tavaroineen on hankalaa ellei mahdotonta."

Kehitysideoita vastaajilta

Venetaksit, vesibussit, veneiden latauspisteet, kauppa-
autopalvelut, yhteislatauspisteet, yhteiskäyttöautot,
bussien välipysähdykset

10 vinkkiä mökkimatkojen kestävyyslisäämiseen

Sillä on merkitystä, miten kuljet mökille ja mökkiseudulla

- 1** Keventämällä kaasujalkaa pienennät päästöjä ja säästät polttoainekuluissa.
- 2** Nauti järviluonnosta soutaen tai sähköveneellä.
- 3** Suosi vaihtoehtoista käyttövoimaa autoillessasi, jos se vain on mahdollista.
- 4** Ennakoi ja suunnittele, milloin lähdet matkaan välttääksesi ruuhkat.
- 5** Yhdistämällä asioinnit ja muut liikkumiset mökkiseudulla säästät polttoainetta ja aikaa.
- 6** Suosi lihasvoimaa: pyöräile tai kävele asioille, jos etäisyydet ovat kohtuulliset.
- 7** Kesän helteillä ja talven pakkasilla kiinnitä huomiota auton kohtuulliseen ilmastointiin ja riittävään moottori-lämmitykseen, mitkä ovat osa taloudellista ajotapaa.
- 8** Viivy mökillä mahdollisimman pitkään. Se vähentää kodin ja mökin välistä matkustamista ja päästöjä.
- 9** Nykyisin on myös vaihtoehtoja auton omistamiselle: jakamistalouteen perustuva autoilu tai kimpampakyydit.
- 10** Hybridiauto on erinomainen vaihtoehto etenkin lyhyille mökkimatkoille.

LAITURILLA®

ETVA - Etelä-Savon vapaa-ajan asumiseen liittyvän kestävän liikkumisen selvittäminen, edistäminen ja ohjaaminen -hanke

Lisätietoja:

Tuula Pihkala, projektipäällikkö, tuula.pihkala@mikseimikkeli.fi

Veera Kinnunen, projektiassistentti, veera.kinnunen@mikseimikkeli.fi

MIKSEI MIKKELI

